Buca'da halk kendi konutlarından canı pahasına da olsa çıkmayacak

- Devlet afet bölgesinden kurtarmak için konut yaptığı halktan konutları esirgiyor.
- Hükümetlerin bugünlere gelinceye kadar oyaladıkları halk şimdi de zor yoluyla konutlarından çıkarılmak isteniyor.
- Konutlar pek çok bakımdan yerleşmeye elverişli olmadıkları halde halk daha fazla bekletilemiyeceğini, yıllardır konutların kasıtlı olarak geciktirildiğini, yerleştikleri konutlardan hiçbir kimsenin çıkmayacağını, direneceğini haykırıyor.

HALK, KENDİ İÇİN YAPILAN KONUTLARA YERLEŞİNCE İŞGALCİLİKLE SUÇLANDI

Buca'da emekçiler kendileri için ve emekçi halktan alınan vergilerle yapılan konutlardan çıkmayacaklarını, haklarını çiğnetmeyeceklerini ve direneceklerini söylüyorlar.

Röportaj: Turgut SARICA

Buca afet konutları Buca'dan 500-600 m. dışarıda Tıngırtepe denilen yere kurulmuş. İlk bakışta küçük bir köy görünümünde burası. 252 hane olduğunu öğreniyorum sonradan. Şu anda ulaşım yok denecek durumda, tepelerin arasında toprak bir yol açılmış, ancak bu mevsimde yağmurlar nedeniyle pek kullanılamıyor. Direkler elektrik bağlantısının kurulduğu izlenimi veriyor. Ancak bölge halkıyla görüştükten sonra elektriğin direklerde kaldığı, konutlara bağlanmadığını öğreniyorum. Yine halka göre evlerden çıkarmak için kasıtlı olarak elektrik verilmiyormuş. Su kesinlikle yok. Daha önce ihaleye verilmiş, ancak ihaleyi alan müteahhit işi tamamlamadan kaçmış. Yerleşme bölgesinden çok uzakta bir çeşme olduğu söyleniyor. Gereksinimlerini ordan karşılıyorlar. Çoğu kez de halk yağan yağmurlardan yararlanıyor. Yağmur suların temizlik işlerinde kullandıklarını söylüyorlar. Kanalizasyon bağlantısı var.

Konutlar 65 m²'lik olup, 2 oda, 1 salon, banyo, tuvalet, mutfaktan oluşuyor. Her konuta ait 130 m²'lik bahçe var. Her bir alle en az 3 kişi, bu sayı 7-8 hatta 9 kişiye kadar çıkıyor. Eski yerleşim bölgesinde ikiliçe evi olanlar burada tek evi sığmak zorunda kalmışlar.

Görüştüğüm beş aile resi de 1946-1952 yılları arasında Türkiye'nin çeşitli yerlerinden çalışmak amacıyla İzmir'e geldiklerini, isikan izni ile birlikte Yeşildere'ye yerleştiklerini söylediler. Üçü emekli tekel işçisi, diğer ikisi ise hrlen tekelde çalışıyorlar. 6-8 kişilik allelere sahip bulunan bu kişiler sorularımı şöyle yanıtladılar.

Soru — «Buraya gelmenizdeki etken ne oldu?»

Cevap — «Üç seneden beri kiradayız. Baştakiler bizi (evlerinizi vereceğiz diye, üç sene oyladılar. Artık kira vereck durumda değildik. Arkadaşlarla birlikte evlerimize yerleştik.»

Soru — «Vali size çıkmanız için bir süre tanımış, çıkacak mısınız?»

Cevap — «Çıkıp nereye gidelim, artık bir daha kira verecek yare taşınmayız. Onun için evlerimizden çıkmayız.»

Kalabalık olduklarını hatırlatarak «Buraya sığışabilir misiniz?» diye sorduğumda şu yanıtı verdiler «Sığışmaya çalışacağız. Kar-koca bir odaya, diğer odaya da çocukları yerleştireceğiz. Buna zorunluyuz.»

Su gereksinimleri hakkındaki soruma kısaca kapı önünde yağmur suyu ile dolmaya bırakılan kovayı göstererek karşılık verdiler. Daha fazla bilgiyi komite odasındaki arkadaşlardan alabileceğimi söylediler. Ama tüm zor koşullara rağmen evlerinden çıkmamaya kararlıydılar.

Yolda karşılaştık arkadaşlarla. Hem yemek yiyip hem de konuşabileceğimizi söylediler. Eve girdiğimizde 7 kişilik bir aile bizi karşıladı. Sofradaydılar. Yemek yerken evin hanımı ve beyi durmadan ordaki olayları anlatıyorlardı. Baba elindeki gazeteyi göstererek «İşgalmiş. kimin evini işgal etmişiz? Kendi isteğimizle kendi evimize yerleştik. Hepsi o kadar.» diyordu. Anne ise «Gide gele vaiilliği eskittik de ne oldu?» diyor. «Durmadan süre istediler. Hep oyladılar, şimdide 15 gün istiyorlar. 15 günde evlerin tüm eksikliklerini giderevek geri vereceklerini söylüyorlar. Üç senedir bu böyle. Onlara artık inanmıyoruz. Kendi evlerimizden çıkmayacağız.» Evin gençlerinden biri, başından beri olanları belgelerle anlatacağını söyliyor. Yemekten sonra da İzmir Heyelan Bölgesi halkının acı-çilekeş öyküsünü şöyle anlatıyor:

«1923 ve 1952 yıllarında İmaniye, Kosava, Vezirağa, Yeşildere, Altay ve 19 Mayıs semtlerine oturulmaz raporu verilmiş. Heyelan bölgesi olduğu için yeşil saha olarak plânlanmış. 1967 yılında ise zamanın siyasi iktidarı or toplamak amacıyla bu yerlere iskân izni vermiş. Ancak 1976 yılında toprak kayması kendini göstermiş. Heyelan olayı üzerine jeologlar araştırmalar sonunda düzenledikleri rapora yetkililer kulak asmıyor.

Heyelan olaylarının yoğunlaşması üzerine 28 Eylül 1977'de Vali Yardımcısı Fuat Bilgin halka konutların boşaltılmasıyla ilgili olarak bir bildiri veriyor. Bildirinin içeriği şu: Halk 15 gün içinde evleri yıkacak, yada tesirsiz hale getirecek. Yıkamıyacak durumda olanlar varsa yıktırılacak ve yıkım ücretinin kendileri tarafından bu durumda olanlara ödenecek. Çaresiz, halktan bazıları kendi yıkıyor, bazıları da yıktırıyor. Ama yıktıranlar yıkım ücreti ödeme konusundaki sözlerini unutuyorlar.

Halk evini boşaltıp kiraya çıkıyor. Ödenecek ev kiralarına, yardım edileceğine dair Bakanlık söz veriyor. Yardım ise yapılacak afet evlerinin Bakanlığın bu sözü üzerine bitimine kadar sürecektir. Üç ay süreyle 750 TL'sı kira yardımı yapılıyor. Dört ay yardım kesiliyor. Daha sonra iki ay süreyle 1000 TL.'sı daha ödeniyor, fakat sonra yardım tamamen kesiliyor.

Bu arada halk birleşerek davalarını yakından izleyecek bir halk komitesi oluşturuyor. Komite de durumu kamuoyuna anlatmak amacıyla kitlesel ve örgütlü mücadeleye giriyor. Defalarca gösteriler, mitinglar yapılıyor, kamyonlara geçit verilmiyor.

Halkın birlikte yürütttüğü eylemler semerssini veriyor: 31.3.1978 tarihinde İzmir İli Kadifekale Etekleri Bölgesi Afet Yasası kapsamına Bakanlar Kurulunun 7/1539 sayılı kararı ile alınıyor. Resmi Gazetenin 16290. sayısında karar yayınlanıyor. Fakat yasa kesinlikle uygulanmıyor.

Buca Tıngırtepe mevklinde 1977'nin Mayıs ayında 252 hanelik afet evleri yapımına başlanıyor. İmar ve İskan Bakanlığı ilk kafilenin üç ay sonra konutlara girebileceğini bildiriyor. Ancak üç aylık süre çittikçe uzatılıyor. Bunun üzerine halk komitesi gerekli mercilere gidip gelerek yapımın hızlanması için çaba harcıyor. Yine bir sonuç elde etmiyor. Halk oyalanıyor. Bu arada yasa değişikliği ile konutların 600.000 TL.'na halka satılma yoluna gidiliyor. Satım işi de kira şeklinde olacak deniyor. Halk bunu kesinlikle reddedip dava açıyor. Sonuç halkın lehine oluyor.

Tüm mücadelelere karşın evler yine eksikliklerl olduğu gerekçesiyle teslim edilmiyor. Ödedikleri kiraların altında ezilen halk, halk komitesinin kararıyla Eylül 79'dan itibaren evlerini alabilmek amacıyla mücadelesini yükseltiyor. Bildiri, yazılama, kısaca kamuoyunu aydınlatıcı eylemler gerçekleştiriyor. 28 Ekim 1979'un akşamı halk hakkı olan evlere yerleşiyor. Hemen halk komitesi toplanıp öncelikle acil durumda olan 28 aileyi evlerine yerleştiriyor. Bunu takriban diğer yaklaşık 130 aile aynı gece evlerine giriyorlar. Yerleştirme işi sabah 05'de sona eriyor. Tüm gece süresince toplam ortalama 500 kişi 158 konuta giriyor.

Yerleşme işlemleri bittikten 24 saat sonra ise bölgeye polis geliyor. Bölgeye giriş-çıkış yollarını tutuyor. Daha sonra gelen alleleri tehdit ederek boşaltmaya çalışmaya başlıyor. Ancak halk bu tehdit karşısında geri adım atmıyor. Polis, halkın ve onun gösterdiği yerlerden bazılarının, Bitlis'ten, Van'dan, Ankara'dan, Ordu'dan, Kayseri'den, Sivas'tan, Tokat'tan, Erzurum'dan, Kars'tan, Ağrı'dan, Muş'tan, Bingöl'den, Tunceli'den, Siirt'ten, Mardin'den, Van'dan, Hakkari'den, Diyarbakır'dan, Bitlis'ten, Batman'dan, Adıyaman'dan, Elazığ'dan, Malatya'dan, Erzincan'dan, Sivas'tan, Yozgat'tan, Çorum'dan, Tokat'tan, Amasya'dan, Samsun'dan, Ordu'dan, Giresun'dan, Trabzon'dan, Gümüşhane'den, Bayburt'd

CHP Kurultayı Üzerine

İlkay İZER

CHP Kurultıyı Genel Başkanın arzusu üzerine toplantıya çağrıldı. CHP Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkanın arzusu üzerine istifa etti. CHP Kadın Kolları Başkanı Genel Başkanın isteği doğrultusunda görevinden ayrıldı. Kurultaydaki oylar Genel Başkanı akladı ve Genel Başkanın direktifleri gereğince bir Genel Yönetim Kurulu oluşturuldu. «Demokratik Solun demokratikliği böyle kayıoldu:

Demokratik Sol Cumhuriyet Halk Partisi iktidarda iken «sol»luğunun nerdeyse tümünü yitirmiş idi. Daha muhalefete geçmesini tamamlayamadan demokratikliğini de yitirdi. Zira bir yanı ile Kurultay parti içi muhalefete solak aldırmama, imkan vermeme macerasından ibaretti. Muhalefet'in muhalefet edebileceği bütün organlar geri çekildi, kalan tek organ'a muhalefet ise ancak 20 br.bayliğite nasip oldu. Buna karşılık Ecevit partı içi muhalefete karşı alabildiğine muhalefet etti. Türkiye'nin en büyük muhalefet partisinin liderine elbette bu yaraşırdı.

ECEVİT SON EYLEMİNİ İÇİNE SİNDİREBİLMİŞ DEĞİLDİR

Ecevit'in en tutarsız davranışlarını bile, belirli bir tutarlılık çerçevesine oturtmaya, «İçine sindirmeye» çalışan bir kişiliği var. Kıbrıs çıkermasından savaş eylemini, o şine kadar benimsediği barışsever kişiliği ile bağdaştırmak için o ünlü ve paradoksal «Barış Harekatı» deyimini seçmesi, dışardan empose edilmiş ağır ekonomik önlemleri, halka ekonomik ferahlık getirecek diye ilan etmesi, bu kendiyle tutarlı olma gayretinin sonuçları. Olaylar onu, ne denli çelişkili olduklarını düşürürse düşsün, o sadece latta kalsa bile, bu çelişkili durumu içine sindirmeye, tutarlı bir mantık silsilesi içinde açıklamaya çalışıyor.

CHP içindeki son oporasyonu da yine böylesi gayretlerin örnekleri ile dolu. Parti için muhalefetin kıpırdamasına fırsat bırakmadan, daha beş ay önce kendini seçmiş bir delegeler toplulugu toplantıya çağırmasına rağmen, bırakanlığı bırakma tehditlerine rağmen Genel Yönetim Kurulu seçimindeki oylar Ecevit muhalflerinin arttığını gösteriyor. Ecevit kurultay önesi ve kurultaydaki tütümü ile adeta partiyi bırakıp kaçmak için vesile arar gibi davranmıştır. Bu psikolojiki de gösteriyor ki, Ecevit bu son tutumuna pek içine sindirebilmiş değildir. Bu tutumunu, demokratik, sol bir partide bulunması gereken disiplini kuracağız sözleri ile açıklamaya çabalaması da bu sindirilmişliği gösteriyor. Zira 22 aylık iktidar dönemi sonucunda uğranılan seçim başarısızlığı ile ilgili tartışmaların odak noktası parti içi disiplinsiz liği değildir. Tartışılan konu «demokratik sol»un demokratikliği değil «sol»luğudur. Oysa Ecevit'in ortaya getirdiği temel konu, «sol»luk ile ilgili değil, demokratikliklle ilgili. Maalesef bu kadar baş aşağı koymak, içe sindirmede ne denli usta olunursa olunsun, kolay kolay sindirilemez.

PARTİ İÇİ MUHALEFET PARTİ İÇİ İKTİDAR

Kurultayda belirten temel olgulardan bir tanesi de, parti içi muhalefetin partı lidcrlerine doğrudan karşı çıkmayışı, çekmayışıdır. Lider alternatifsizdir. Parti içi muhalefetin önemli bir kesimi, partı yönetiminde muhalefet ettiği Türkiye'nin en büyük muhalefet partisinin liderine elbette bu yaraşırdı.

ECEVİT SON EYLEMİNİ İÇİNE SİNDİREBİLMİŞ DEĞİLDİR

Ecevit'in en tutarsız davranışlarını bile, belirli bir tutarlılık çerçevesine oturtmaya, «İçine sindirmeye» çalışan bir kişiliği var. Kıbrıs çıkermasındaki savaş eylemini, o şine kadar benimsediği barışsever kişiliği ile bağdaştırmak için o ünlü ve paradoksal «Barış Harekatı» deyimini seçmesi, dışardan empose edilmiş ağır ekonomik önlemleri, halka ekonomik ferahlık getirecek diye ilan etmesi, bu kendiyle tutarlı olma gayretinin sonuçları. Olaylar onu, ne denli çelişkili olduklarını düşürürse düşsün, o sadece latta kalsa bile, bu çelişkili durumu içine sindirmeye, tutarlı bir mantık silsilesi içinde açıklamaya çalışıyor.

CHP içindeki son oporasyonu da yine böylesi gayretlerin örnekleri ile dolu. Parti için muhalefetin kıpırdamasına fırsat bırakmadan, daha beş ay önce kendini seçmiş bir delegeler toplulugu toplantıya çağırmasına rağmen, bırakanlığı bırakma tehditlerine rağmen Genel Yönetim Kurulu seçimindeki oylar Ecevit muhalflerinin arttığını gösteriyor. Ecevit kurultay önesi ve kurultaydaki tütümü ile adeta partiyi bırakıp kaçmak için vesile arar gibi davranmıştır. Bu psikolojiki de gösteriyor ki, Ecevit bu son tutumuna pek içine sindirebilmiş değildir. Bu tutumunu, demokratik, sol bir partide bulunması gereken disiplini kuracağız sözleri ile açıklamaya çabalaması da bu sindirilmişliği gösteriyor. Zira 22 aylık iktidar dönemi sonucunda uğranılan seçim başarısızlığı ile ilgili tartışmaların odak noktası parti içi disiplinsiz liği değildir. Tartışılan konu «demokratik sol»un demokratikliği değil «sol»luğudur. Oysa Ecevit'in ortaya getirdiği temel konu, «sol»luk ile ilgili değil, demokratikliklle ilgili. Maalesef bu kadar baş aşağı koymak, içe sindirmede ne denli usta olunursa olunsun, kolay kolay sindirilemez.

PARTİ İÇİ MUHALEFET PARTİ İÇİ İKTİDAR

Kurultayda belirten temel olgulardan bir tanesi de, parti içi muhalefetin partı lidcrlerine doğrudan karşı çıkmayışı, çekmayışıdır. Lider alternatifsizdir. Parti içi muhalefetin önemli bir kesimi, partı yönetiminde muhalefetin tüm hükümet içindedirler. Ülke yönetiminde, 22 aylık iktidarın sorumluluğunu paylaşmışlardır. Parti yönetimini ve lidrini eleştırmaleri mümkün değildir. İktidar dönemi boyunca uygulanan politikalarında doğrudan sorumlusudurlar. Bu bakımdan temel soruna yönelik eleştıriler getirmeleri inandırıcı olamayacaktır.

CHP'de Parti içi muhalefetin bölük pörçük olduğu sağ ve sol kanatlardan oluştuğu bilinmektedir. Ayrıca bu kanatlarda yer alanların politik konum ve tutumları da t'm anlamıyla belirgin değildir. Parti içi muhalefet gibi parti içi iktidarda da sağ ve sol çeşitli eğilimler mevcuttur. Bugün CHP'de partı içi muhalefetin tümüyle sol kanat olduğu kanısı sağlıklı bir kanı olmaz. Bu kanıyı sağlıklı sağ bir yapıda olduğu da söylenemez.

Sağ ve sol politika konusundaki çelişkili tutum ve sözleri ile Ecevit adeta CHP'nin bilişkesi gibidir. Ayrı ayrı ele alındıklarında dahı, partı içi iktidarın da, muhalefetin de bilişkeleri bıçıbır bıçıbır ile ihtimalle yine Ecevit olacaktır. Bu yüzden, kurultay hep bir ağızdan Ecevit'e evet demiş, sonra da ikiye bölünerek değişik listelere oy vermiştir.

Ozetle, CHP'deki en ilçi muhalefet, içinde çaşıtli eğilimleri barındırsa bile, bir bütün olarak düşünüldüğünde büyük çoğunluğu ile partinin genel siyasetinin ortağıdır, parçasıdır. Bu yüzden gari çekilmiş, dışa tırnağa dokunur bir şey söylıyememiştir. Ku rultay sonuçları da bu durumu belgelemiştir.

SEÇİM SONUÇLARINI TARTIŞMAYANLAR

Toplanıs, yapılışı ve sonuçları tatminkâr olsa da olmasa da CHP iyi kötü bir seçim yıı na değerlendirmesine ve bu sonuçlara orgınında yapmış bulunmaktadır. İğneyi CHP'ye batırırken, çuvaldızı unutmak olmaz. Seçim sonuçları sadece CHP'ya alt bir yenilgiyi de ğil, toplum sol eğilirm gerçekliğinde bir vurgu lamaktadır. CHP dışındaki sol'un, sosyalistlerin, bu sonuçların değerlendirmesini iyi yapması ,objektif şartlara rağmen gelişemeyen herketin sr.glam bir eleştıriyo tabi tutması, bütün çöşlerini birleştırmayı, kısa zamanda sosyalist birliği sağlama.a zorunlu dur. Aksi halde «sol»luğu, «demokratik»liği ne kadar tartışılırsa tartışılsın, iktidarda ve muhalefette ne kadar başarısız olursa olsun, halk güçleri için CHP tek iktidar alternatifi olmaya devam edecektir.

YENİ BİR PARTİ, DAĞINIKLIĞI AZDIRMAKTAN BAŞKA SONUÇ VERMEZ

Kerim YIRCA

DİSK Yürütme Kurulu'nun, 14 Ekim seçimlerini değerlendiren 19 Ekim 1979 tarihli açıklamasında aynen şöyle denilmektedir:

«İşçi sınıfının, yıllardan beri artan bir bilinç ve örgütlülükle sürdürdüğü mücadele ve toplumda oluşan sosyalist potansiyel, bu seçimlere yansımamıştır. Seçime katılan sosyalist parti ve kişilere verilen oylar Türkiye'deki sosyalist potansiyeli yansıtmaktan uzaktır.»...

«14 Ekim sonuçları, tüm bölünmüşlüğüne rağmen sosyalist parti ve adaylarını aldığı oylar dikkate alınırsa, toplumdaki sosyalist potansiyelin gerçek gücü hakkında önemli ipuçlarını ortaya koymaktadır. İşçi sınıfı açısından, siyasal hareketinin gerçek öz ve örgütlülüğüne kavuşturulması, Türkiye işçi sınıfının siyasal hareketi gerçek sınırlılığını kovmasını getirecektir. Bu amaç için tüm demokrat, devrimci, sosyalist örgütlere ve hatta tek tek kişilere görev düşmektedir. DİSK bu konuda, sendikal bir örgüt olduğunun bilincil icinde içerisine dönen görevi yerine getirmeye kesinlikle kararlıdır.»

Daha sonra DİSK Genel Yönetim Kurulu aynı amacla, yeni seçim sonuçlarını değerlendirmek üzere toplandı. Yazımızın dönüve verildiği sırada toplantı henüz devam etmekteydi. Ve resmi bir açıklama yandmıs degildi. Ancak 9 Kasım 1979 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde konuyla ilgili bir haber yayınlandı. Haberde göre DİSK Genel Başkanı Abdullah Bastürk, toplantıyı açış konuşmasında: İşçi sınıfının siyasi örgütlenmesi konusunda sunları söylemektedir:

«Sadece hak ve özgürlükleri korumaya yönelik bir hareket siyasel nitelik kazanamadan başarı sağlayamaz. DİSK'in bu konuda tarihsel sorumluluku vardır. İşçi sınıfının bilimi, klasik sloganlarla tekrarlanması olarak anlaşılmamalıdır. Avakları yere basan, toplumsal gerçekleri dehşetlendirebilen neden emekçi kitleleri yönlendirebilmek, sosyalist siyasal hareketin örgütlenmesinde DİSK sendikal örgüt olduğunu unutmaksızın ilzerine düşen görevi yapmalıdır.»

Gerek DİSK Yürütme Kurulu'nun açıklaması, gerekse Bastürk'ün dedikleri eskiden beri sözü edilen, DİSK yöneticilerinin bir parti kurma eğilimlerini doğrular niteliktedir. Yine, 9 Kasım tarihli Cumhuriyet'de Oktay Akbal CHP'nin solunda gerçek anlamda «sosyalist bir partı»nin kurulmasını savunan bir yazı yayınlamıştır. Demek ki, DİSK'in girişimini onaylayacak, hatta teşvik edecek —hem de solculuk adına— olanlar çıkıcılecektir. Bu nedenle DİSK'in partı kurma girişimini bir kere daha ele almamız gerekmektedir.

DİSK yönetimi son seçimlerde yine CHP'yi desteklemiştir. Bunu eskisi kadar hevesli ve kayıtsız şartsız yapmamıştır. Hatta, «sosyalist partilere de oy verilmesinin yanlış olmayacağı» ihzresiyle, CHP'yi desteklemekten kısabesi bir ölçüde hafifletilmek istenmiştir. Ama ne denirse densin yaptığı CHP'yi desteklemek olmuştur.

Ancak DİSK'li İşçi bu destek kararına hiç ihtiyar etmemiştir. Öyle ki, DİSK'in en etkin olduğu «CHP'nin kalesi» İstanbul'da CHP 400 bin oy kaybetmiştir. Bizim seçimlerden çok önce dile getirdiğ'miz olumsuzluk gerçekleşmiş ve bunca olup bitmiş'den sonra CHP'nin desteklenmesini inandırıcı bulmayan —AP ve yandaşlarına da oy vermeye eli varmayan— işçilerlerce kısı sandıktan uzak durmayı yeğlemiştir. Biz seçimlerden önce CHP'yi desteklemenin —hele sol adına bunu yapmanın— demokrasi safları açısından çok tehlikeli olduğunu, çünkü buna ikna olmayacak pek çoğ'k isinin, ayrıca solda çoğunebilecekleri güçlü bir merkez göremedikleri için, oy vermeyı yanaşmayacaklarına, siyasetten uzak duracaklarına, böylece demokrasi saflarının toplam oyunun düşeceğine, dolayısıyla AP ve yandaşlarının nisbi olarak ilerlemelerine hizmet edileceğine dikkati cekmıstık. Nitekim dediğimiz aynen cıkmıştır. Kısacası seçimlerde «solculuk, ilericilik» adına CHP'nin desteklenmesi tutumu CHP'ye birsev kıyanlarınadıı ohı fasistlerin, gericilerin dedirmenine su ta, «sosyalist partilere de oy verilmesinin yanlış olmayacağı» ihzresiyle, CHP'yi desteklemekten kısabesi bir ölçüde hafifletilmek istenmiştir. Ama ne denirse densin yaptığı CHP'yi desteklemek olmuştur.

Ancak DİSK'li İşçi bu destek kararına hiç ihtiyar etmemiştir. Öyle ki, DİSK'in en etkin olduğu «CHP'nin kalesi» İstanbul'da CHP 400 bin oy kaybetmiştir. Bizim seçimlerden çok önce dile getirdiğ'miz olumsuzluk gerçekleşmiş ve bunca olup bitmiş'den sonra CHP'nin desteklenmesini inandırıcı bulmayan —AP ve yandaşlarına da oy vermeye eli varmayan— işçilerlerce kısı sandıktan uzak durmayı yeğlemiştir. Biz seçimlerden önce CHP'yi desteklemenin —hele sol adına bunu yapmanın— demokrasi safları açısından çok tehlikeli olduğunu, çünkü buna ikna olmayacak pek çoğ'k isinin, ayrıca solda çoğunebilecekleri güçlü bir merkez göremedikleri için, oy vermeyı yanaşmayacaklarına, siyasetten uzak duracaklarına, böylece demokrasi saflarının toplam oyunun düşeceğine, dolayısıyla AP ve yandaşlarının nisbi olarak ilerlemelerine hizmet edileceğine dikkati cekmıstık. Nitekim dediğimiz aynen cıkmıştır. Kısacası seçimlerde «solculuk, ilericilik» adına CHP'nin desteklenmesi tutumu CHP'ye birsev kıyanlarınadıı ohı fasistlerin, gericilerin dedirmenine su

Devamı s. 7, sütun 1'de

İŞTE KAPİTALİZM

Japcınya'da gıderek artan işsizliği protesto gösterisi.

ABD'de iş isteyen işsizler gösteri yapıyor.

İşsizlik durmadan artıyor

İşsizlik insanın açlığa, sefalete mahkum edilmesidir. Kapitalist ülkelerde milyonlarca insan işsizdir. Ne kadar gelişmiş olursa olsun istisnasız tüm kapitalist ülkelerde milyonlarca kişi işsizdir, çünkü işsizlik kapitalizmin doğasından kaynaklanır.

Bugün ABD'de 10-15 milyon, İngiltere'de 2 milyon işsiz vardır. Emperyalizmş bağımlı geri ülkelerde ise işsizlik kendisini daha da şiddetli duyurmaktadır. Bunun en yakın örneği Türkiye'dir. Türkiye'de gizli işsizlik bir yana, resmi rakemlara göre 2 milyon civarında işsiz vardır ve bu sayı her geçen gün artmaktadır.

İşsizlik yalnızca kişiyi ve çoluk çocuğu açlığa, yoksulluğa mahkum etmekle kalmaz. Her geçen gün büyüyen işsizlik ordusunu patronlar tehdit unsuru olarak kullanırlar. Yedek sanayi ordusu adı verilen bu işsiz yığınların varlığı sayesinde, parababaları ücretleri düşük tutmaya çalışırlar. Yani işsizlik, bir iş bulup çalışanları da tehdit etmektedir.

İşsizliğe karşı mücadelenin kapitalizme karşı topyekün mücadelenin bir parçası olduğunun bilincinde olan yüz milyonlarca emekçi, mücadelelerini bu İşsizlik ordusunu bilincinde olan yüz milyonlarca emekçi, mücadelelerini bu bilinçle sürdürüyorlar tüm dünyada.

Bank-Sen: «Noyan'ın öldürülmesi ile ilişkimiz yok»

Türkiye Öğretmenler Birlikkası İstanbul Bölge Müdür Muavini İsmail Noyan'ın öldürülmesi ve yakınlarının da Noyan'ın, sürekli Bank-Sen Sendikası tarafından tehdit edildiğine ilişkin açıklamalarına ilzerine Bank-Sen'de yapılan bir açıklamada «yasa dışı yollar başarımsızı engeller. Noyan'ın yakınlarının sendikal savaşımı yanlış değerlendirdikleri için böylesine bir ifade vermek zorunda kaldıklarını, zahmin ediyoruz» denilmiştir.

TÖBANK işyerininin yasaları çiğnediğine ilişkin birçok kanıtın mahkemelere iletildiğini ve savıoların da bu kanıtlara dayanarak işverenin yargılanması için davalar açıldığına dağinilen açıklamada daha sonra gazeteler de aynı şekilde yer vermişlerdir.

İddia sahiplerinin böyle bir ifade vermelerinin nedeni bir süre önce Bank-Sen'e girdikleri için 200'e yakın TÖBANK emekçisinin işten atılmasına ilişkin açıklamalarıdır. Öldürme olayının işveren uyguladığı sendikal baskılara bir tepki olduğu öne sürülmektedir. Oysa sendikaya girdikleri bölgesine bir kez bile ziyaret etmemiş olan bir kişinin bu yönde sürdürdüğü mücadele tümüyle kamuoyuna açık yürütülmüştür. İşverenin Anayasa İş Yasası'na açıkça aykırı davranışlarına, işten atma, sürgün, tehdit gibi çeşitli baskılarına karşı mücadele Bölge Çalışma Müdürlüğünde ve mahkemelerinde verilmektedir.»

Işıklar: «Akdeniz barış gölü haline getirilecektir»

● DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar «Filistin sorununun çözümü Ortadoğu'daki Arap Halklarının karşılaştığı tüm sorunların anahtarıdır» dedi.

Lisbon'da yapılan «Arap Halkı ve Temel Davası Filistin ile Dayanışma Konferansı»nda bir konuşma yapan DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar «Filistin sorununun çözümü Ortadoğu'daki Arap Halklarının karşılaştığı tüm sorunların anahtarıdır» demiştir.

Filistin sorunu çözülmeneden adil ve kalıcı bir dünya barışının sağlanamayacağını, Arap halklarına ihanet eden Sedat ile Begin arasında imzalanan Camp-David Anlaşmasının Ortadoğu'da bir emperyalist ittifakın oluşturulmasına yönelik somut bir adım olduğunu da işaret eden Işıklar, konuşmasını daha sonra şöyle sürdürmüştür:

«Filistin Halkının kan ve gözyaşı pahrsına yıldamın verdiği mücadele sonucu Filistin Halkının hakkı davası bugün artık dünya çapında geniş bir destek bulmakta ve FKÖ'yü tanıyan ülkelerin sayısı hergün artmaktadır.

Geçen ay Türkiye'ye resmi bir ziyaret yapan FKÖ Lideri Yaser Arafat'ın da dediği gibi Türkiye Halkı ile Filistin Halkı arasındaki ortak tarihsel ve kültürel ilişkiler bu halkları ortak düşmana karşı mücadelede daha da yakınlaştırmaktadır.

Emperyalist planlar ayrıca Akdeniz Bölgesinde de barışı tehdit etmektedir. Emperyalist ABD, Yunanistan-Kıbrıs ve Türkiye halklarını tehlikeli bir biçimde karşı karşıya getirmeye çalışmakta, Ortadoğu'nun diğer önemli bir sorunu olan Kıbrıs Sorun'unun kendi çıkarları doğrultusunda çözümü için büyük çaba harcamaktadır.

Ancak Emperyalizmin tüm planları halklarımızın ortak mücadelesi sonunda parçalanmaktadır. Emperyalizmin barut fıçısı haline getirmek istediği bölgemiz, Akdeniz barış gölü haline gitmektedir.

Arap halklarının ve Filistin Halkı'nın mücadelesi emperyalizme karşı halkların

Devamı s. 7, sütun 1'de

Okurlardan

Anti-faşist güçlerin birliği kaçınılmazdır

Biliyoruz ki MC dönemlerinde ve son iki yıl içerisinde gerici fasist güçler tam anlamı ile öğretmen örgütü TÖB-DER'e karşı en acağılık yakıştırmaları ve küfürleri esirgeymeyerek adımınıg geçmişlerdir. Bu dahı da hedef alarak gerici fasist partı sözcüleri, televizyonden ve radyodan kalıtlere hedef göstererek gör kırmıştırlar.

Hicbir dönemde görülmemiş TÖB-DER düşmanlığı son iki yılda daha da artarak 70'e yakın üyesinin öldürülmesi, yüzlercesinin yaralanması, genel merkezin ve şubelerinin basılarak aranması, yöneticilerinin tutuklanması ile devam etmektedir. İki yıl önce yakın öğretmenin gördüğü TÖB-DER'i kapatmak, ekonomik-Demokratik mücadeleden alıkoymak için ellerinden gelenl yapmaktadırlar. Ama TÖB-DER sınıf düşmanı öğretmen düşmanı olan burjuvaziye karşı yılmadan yorulmadan mücadelesini sürdürmektedir.

Toplumun en bilinçli kesimi olan eğitim emekçilerinin örgütü Töb-Der'in günden güne güçlenmesi anti-faşist, antiemperyalist mücadelede karşılı olan öğretmenlerin artması gerici fasist güçleri tedirgin etmiştir.

Böylesi bir durumda parababaları baskısını sosyal demokrasi vasıtası ile daha da artırarak «benim kimseye diyecek borcum yoktur» bahanesi ile anti-demokratik baskılara ve kıstlamalara girişmislerdir. Çünkü burjuvazi darda kaldığında, kuyruğu sıkıştığında, kendi çıkarlığı yasaları bile hiçe sayarak insanlık dışı katlıamlara başvurur. Bir siyasi lidcrinin sağından «Anayasa, babayasa tanımam, elimdiiz giderim» diyebilmektedir.

Örneğin 1 Mayıs 1977'de, son olarak da Bursa Mitinginde sergilemiştir.

Bu dahı da hedef alarak demokratik haklarının alınması, grevli toplu sözleşmeli sendika mücadelesi için verdiğ kavga hergün daha da bilinçlice sürdürülmektedir.

Bunun böyle olduğunu anlayan burjuvazi, öğretmenleri anti-demokratik baskılarla, polisle tehditlerle, ölümle sindiremeyeceğini anlayınca, örgütü kendi içinden yıkma denemelerine başvurmuştur.

Öğretmenlerin içinde çeşitli siyasi görüşlerin olacağı doğaldır. Tekleci burjuvazi bunu kullanmaya kalkmıştır. Ama örgütümüz bunun farkına vararak tüm olumsuzlukları aşıp kurulmadan oluşmadeleşi sürdürmektedir.

Toplumun en bilinçli kesimi olan eğitim emekçilerinin örgütü Töb-Der'in günden güne güçlenmesi anti-faşist, antiemperyalist mücadelede karşılı olan öğretmenlerin artması gerici fasist güçleri tedirgin etmiştir.

Böylesi bir durumda parababaları baskısını sosyal demokrasi vasıtası ile daha da artırarak «benim kimseye diyecek borcum yoktur» bahanesi ile anti-demokratik baskılara ve kıstlamalara girişmislerdir. Çünkü burjuvazi darda kaldığında, kuyruğu sıkıştığında, kendi çıkarlığı yasaları bile hiçe sayarak insanlık dışı katlıamlara başvurur. Bir siyasi lidcrinin sağından «Anayasa, babayasa tanımam, elimdiiz giderim» diyebilmektedir.

Örneğin 1 Mayıs 1977'de, son olarak da Bursa Mitinginde sergilemiştir.

Bu dahı da hedef alarak demokratik haklarının alınması, grevli toplu sözleşmeli sendika mücadelesi için verdiğ kavga hergün daha da bilinçlice sürdürülmektedir.

Bunun böyle olduğunu anlayan burjuvazi, öğretmenleri anti-demokratik baskılarla, polisle tehditlerle, ölümle sindiremeyeceğini anlayınca, örgütü kendi içinden yıkma denemelerine başvurmuştur.

Öğretmenlerin içinde çeşitli siyasi görüşlerin olacağı doğaldır. Tekleci burjuvazi bunu kullanmaya kalkmıştır. Ama örgütümüz bunun farkına vararak tüm olumsuzlukları aşıp kurulmadan oluşmadeleşi sürdürmektedir.

Sosyalist bir partı herşeyden önce bilimsel sosyalizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde kurulur. Bu temelin sonuç ürünleri, sonuç ilke ve ilkeleridir. Öğrütümünün kararlı anti-em

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Dans Eden Yüzyıllıklar

Sovyetler Birliği'nin Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'ni oluşturan otonom cumhuriyetlerden birisi olan Abhazya'da çalışmalarını sürdüren bir amatör sarkı ve dans topluluğu var. Amatör şarkı ve dans toplulukları bilinmeyen şeyler değil. Ne var ki Abhazya'daki bu amatör grubun dünyadaki hiçbir başka gruba benzemeyen bir özelliği var, o da üyelerinin tümünü yüzyıllık insanların oluşturması.

İhtiyarlık denilince akla hastalık ve güçsüzlük gelir. Ama yüzyıllıkların oluşturduğu bu amatör sarkı ve dans topluluğu bunun aksini kanıtlıyor. «Nartaa» adıyla bilinen bu grubun kuruluşu 1979'dan uzanıyor. 1948'de sekiz kişinin birlemesiyle oluşan Nartaa'nın kurucuları bugün artık hayatta değil. Nartaa 30 yıl üyelerine yenilerini katarak başarılı çalışmalarını sürdürüyor. Grubun bugün 35 üyesi var, ancak sef Konstantin Chengelia aralarına kadınları da almak bu sayıyı 102'ye çıkarmayı düşünüyor.

Nartaa üyeleri cumhuriyetin değişik yerlerinde oturuyorlar. Korserler ve turnelerden önce birraya gelip proveyalar. Ülke çapında ve uluslararası amatör sanat gösterilerinde, festivallerde şarkı ve dans gösteri'eri ile sürekli program sunuyor yüzyıllıklar. Proje olmadığı zamanlarda herkes kendi işleriyle meşgul oluyor. Grubun başsarkıcılarından birisi olan Temur Vanacha bir kolektif çiftlikte çay yetiştiriyor. Vanacha 108 yaşında. Grubun diğer bir yüzyıllık üyesi David Ayba. David Ayba çocukluğunda okula gidememiş. Çünkü okul için gerekli olan masrafları ailesinin karşılayabilecek gücü yokmuş. Büyük Ekim Devrimi sırasında David Ayba'nın kasabasında da bir partizan grubu kurulmuş ve o da onlara katılarak Devrim için savaşmış. Nartaa'nın bir başka üyesi de Tarash Dzhopua. Tarash da okuma yazma öğrenememiş küçücüklüğünde. Devrimden sonra ise cumhuriyetin ilk tarım topluluğunun beskanı olmuş. O günleri anlatırken Tarash şunları diyor: «Güç zamanlardı. İnsanlara kolektif tarımın yararlarını anlatmaya uğraşıyorduk. O sırada ben çiftçilerin listesini bile yapamıyordum. Okuma-yazmam yoktu. Zaten devrim öncesi burada ilkokul da yoktu». Tarash'ın şimdi beş çocuğu ve onyedi torunu var. Ve onların yüksek öğrenim gördüğünü gururla söylüyor. Nartaa çalışmaları içinse, Tarash. «eğer yönetici bir hafta prova için haber göndermezse, endişelenmeye başlıyorum» diyor.

Grubun başdansçılarından olan Tarkuk Lasuria ise 101 yaşında. Tarkuk'un annesi 143 yaşında ölmüş ve son güneare kadar işine devam etmiş. Uzun yaşamasının sırrını soran uzmanlara Tarkuk'un annesi söyle demiş: «Hayatı seviyorum ve onu uzatmak için her cabayı gösteriyorum».

Nartaa'nın yüzyıllıkları şarkıları ve dansları ile hayata nasıl bağlı olduklarını canlı bir şekilde gösteriyorlar, nice gençleri hayretler içerisinde bırakarak!

Nazım Hikmet'in Şiiri

Şeref ÇOBANOĞLU

Tarih, birçok ulusun yetiştirdiği ünlü kişileri önce yeterince anlamadığı için onu mahkûm ettiğini, anladıktan sonra da ona nasıl saygı duyduğunu gösteriyor. Bu doğanın diyalektiğinden ge'en bir sonuç belki. Özellikle kapitalist toplumlarda bunun böyle olduğunu Ernest Fischer «Kapitalist dünyadaki önemli sanatçıların ortak yanı çevresindeki toplumsal gerçekle uzlaşmayı becerememe'eri»dir.

Her düzende sanat alanında —Başkaldırıcıalar ve suçlayıcılarla birlikte— büyük savunucuları olmuştur. Yalnız kapitalizmde belli bir düzeyin üstüne çıkan her türlü sanat bir karşı çıkma, eleştirme ve başkaldırma sanatı olmuştur» tümceleriyle vurguluyor.

Doğrusu kapitalist toplumdaki kötülükleri erken kavrayan sanatçıyı, egemen güçlerin çıkarına dokunduğu için susturmaya çalışmışlardır. Gerçek sanatçının görevi olası bilinçle, sanatın işler, toplumun geleceğine yön verir.

Sanatın gerçek görevi de bu. Fakat bu sanatçılar her dönemde ayni olayla karşılaşmışlardır. Galilo, Rabelais, Gorki, Lorca, Şeh Bedrettin, Nazım Hikmet bu kavganın adamı olmuşlardır.

Nazım, her büyük yazar gibi toplumunun dertlerini, açık ve kesin bir dille anlattı. O toplumcu gerçekçi bir açıdan sanatın görev'nin gerçekleri anlatmak olduğunu yazdı, söyledi. Güçlü şiir anlayışını bu düşünceyi gerçekleştirmek için kullandı. Lenin'in «Sanat halkın malıdır. Sanatın kökleri, emekçi kitlelerin derinliklerine uzanmalıdır.» diyor. Nazım bir toplumcu şair olarak sanatını halkına toplumuna, insanlık sevgisine adadı. Hep öyle yazdı, öyle yaşadı, öyle öldü.

Nazım, toplumu ve halkı için ne düşündüyse bunu şiirleriyle dile getirdi, Ne ki bu büyük şairin şiirimize —belli kuşak üzerine de olsa— etkisi istenen ölçüde olmadı. Birçok kesimlerde de yeterince anlaşılmadı ya da yanlış anlaşıldığı bir gerçektir. Bunun nedeni onun hakkında yapılan yanlış ve eksik değerlendirmelerdir.

Türk Dil Kurumunun ödülünü alan «Nazım Hikmet'in Şiiri» adlı yapıt bu konuya yeni bir yaklaşım getirmiştir. Afşar Timuçin, bu yapıtta, bir araştırmacı titizliği, bir bilim adamı nesneliği, bir sanatçı duyarlığıyla Nazım Hikmet'in şiirini inceliyor. Yazar, bunun nedenini şöyle vurguluyor:

«Bugün Nazım Hikmet'i sevebiliriz, ya da sevmeyebiliriz, günün koşulları öyle getiriyor diye sever görünebiliriz Kendimize çok yakın duyabiliriz ya da kıskanabiliriz, yüceltir gibi yapıp aşağılayabiliriz, aşağılar gibi yapıp yüceltebiliriz ... Ama ne olursa olsun hepimiz bir çağdaşı olarak onu iyi inceleme'k çok iyi anlamak zorundayız.»

Evet her ne! olursa olsun şiirimizin bu büyük usta'sını tüm insanımıza öğretmek için gerekeni çaba gösterilmelidir. Çünkü onun şiiri gerek içerik gerek biçim bakımından, şiirimize kaynaklık edecek güçlü bir kaynaktır. Bu kaynağı arı ve duru bir biçimde yeni kuşaklara aktarmak en önemli görevimiz olmalı.

Radyo TV

Uşşaklığa Övgü

Zeynep KARABEY

Özenli, pek giyisisi içinde temiz yüzlü bir adam. Sırasında altın (!) çerçeveli gözlüklerini takıyor gözüne, daha da saygın oluyor görünümü. Birçok niteliği kişiliğinde toplamış: Saygılı —gereken kişilere elbette— ağzı sıkı, az konuşur. Üstelik bazı «hobi»leri, (nasıl derler: özel ilgileri yeni) daha da ilginç şeyler olmalı. Güzel yazı yazabilir örneğin. Güzel sözler değil, güzel harfler yazıyor. Ekmeğini yediği kişilerin çıkarını kendinden ve de «aşşadaklar»den çok düşündüyor. Göz ucuyla gördüğü bir olayı yorumlayıp, işe alınması düşünülen bir başka «aşşadak»ın nin ekmeğine engel olmaya kalkıyor... Rüşvet verip «efendilere» adına açık kapatıyor. Evlenmiyor Çünkü «yukardakiler»den böylece daha çok beğeni kazanır. Kraldan çok kralcı tutumu ile «aşşadaklar»ı, «yukardaklar» adına suç-pus etmesini iyi becerioyor

Saymakla bitmez canım, nitelikleri. Bu yüzden emin oluyorsunuz ki, tüm «aşşadaklar» bir gün büyüyüp onun gibi olmayı can atmaktalar... İşte beyaz camın tanıştırdığı kişilerden biri, «aşşaası» ve «yukarası» arasındaki olayların içinden çıkıp böylece dikildi karşımıza. Pazartesi akşamları —olur a— hiçbir şey televizyon kadar çekici gelmemiş de oturup izlemişseniz şu yukardaki «uşşak başı»nı tanımış olmalısınız.

Bu gün, İngiliz toplumunca yıllardır tanıdığı birinin yaşam öyküsünü izler gibi, hopadanak benimsenmiş. İngilizce adı «Upstairs, Downstairs», yani «yukarı kat, aşağı kat». O, burunları düşse almayan İngilizler bile soyluluk ayrımını bizim kadar belirgin adlandırmak istemeniştir. Oysa bin ne kolay bastık damgayı, «Aşşadaklar-Yukardaklar» diiye!

Neden gösteriyorlar bunları da, insanın aklına İngilizce, saçma bir merak sokuyorlar? Yanıtını vermek zor. Salt merak sömürüsü desek, ardındaki yoz toplum gölgesini nereye gizleyeceğiz? Yıllardır «soyluluğunu» dünya uluslarının başına belâ etmiş bir toplumda ne denli mütehiş «uşşaklar» yetiştirildiğini şaşkınmızı çıkararak selamlayalım istiyorlar herhalde... Bilmiyor muyuz, bu ülkenin elinde âsa, başında taç, tahtının üzerinde bir ileri bir geri saallanarak uluslara, kişileri uşşak olmak için nasıl eğitmeye çabaladığını... Bu yüzdendir ki, şu sevimli dizinin «aşşadakleri» alabildiğince zavallı yaratıklar, «yukardakleri» ise, insanca suçlar işleyip kendilerini seyirciye şap diye bağışlatan sevimli kişiler. «Yukardan» biri, kocasını aldatıp üstelik o kişiden gebe kalıyor. Bu suç tüm ülkeye üstelik yasal yollardan kapatılıyor... Ama, o demin sözünü ettiğimiz «uşşak başı» bir «aşşadak»ının «gönül kırıcı» davranışlarda bulunduğunu efendisine gammazlayınca, adamın şe aklını alınmaması tartışma konusu oluyor.

«Yukardaklar»den biri bir hata yaptı mı, bunu ört-bas etmek, tüm yasa dışı, pis, çirkin işlere buluşmak «aşşadaklar»den birine düşüyor. «Yukardan» kime elini böyle işlere bulaştırmak istemiyor. «Aşşadak» ise, tüm kendine düşen böylesi işleri yapmayı bir görev biliyor.

Şimdi geldik dayandık bir soruya: Aptal mı, bu «aşşadaklar»? Hiç mi kafaları çalışmıyor? Kimsenin aklına gelmiyor mu, «Yahu bana ne burumuzu böyle pisliklere soktunuzsa? Pislettiğiniz gibi temizleyin» demek.

Hayır, gelmiyor. Çünkü onlar terbiyeli uşşaklar. Efendilerin buyruğundan milim dışarı çıkmazlar. Olması gereken de budur. Efendinin efendiliğini, uşşağın da uşşaklığını bilmesi.

Hadi canım, boşverelim. Aptal bil dizi işte. Zaten televizyonun da adı «aptal kutusu». Yorgun bir günün ardından beynimizi boşaltır, izler unuturuz...

Yağma mı var? Yoksul bir ülkede aptal sayısı az olmalıdır. Yoksul ülkelerde boşvermek lüksütür, pahalıdır. Yoksul ülkelerde adama hesabını sorarlar, yanan elektriğin, bulunmayan araç-gereçlerin, zamanın, insan gücünün, taze beyinlerin, bozulan eğitimin, tümü bir yana, toplumsal yapının tırnaklanmasının hesabını sorarlar...

Yoksul ülkelerde «uşşak» sayısı da varsıllar kadar çok değildir. Üstelik kimse silip atamaz belleğinden, «uşşaklığa övgü» düzenleri.

EKONOMİ

Kapitalist Sistemin Mali Krizi

Rıdvan AKARCA

Amerikan Dolarının dünya borsalarında özellikle Alman Markı ve Japon Yeni karşısında değer kaybettiği bildiriliyor. Bunun yalnız başına pek ilginç ve önemli bir yanı yok. Çünkü dolar uzun zamandan beri bu ilki dolar parası karşısında sürekli olarak geriliyor. Bu gerilemenin —değer kaybının— ne anlama geldiğini incelemekte yarar var.

Hersayıdan önce kapitalist sistemin dış ticaretinde, ticaretin ülkeler arasında aksamadan yapılabilmesi için «sağlam para»ya ihtiyacı olduğunu bilmemiz gerekiyor. «Sağlam para» ya da «Rezerv Para» olarak 1944'lerden önce paranın altınla eşdeğer ya da altın karşılığı olması anlaşıldı. Bu tarihten sonra «Rezerv Paradan» «Denk Ödemeler Bilançosuna» ve önemli ölçüde altın rezervine sahip ülke ve sağlam bir ekonomik gelişme gösteren ülkenin parası anlaşılıyor. Ve Amerikan Doları 1944'lerden bu yana dünya ticaretinde anahtar para görevini üstlenmişti.

Bu tarihten 1970'lere kadar geçen süre zarfında, kapitalist sistemin para politikası, bir çok kez kriz geçirmesine rağmen, ABD egemenliğinde —dolar egemenliğinde— sürmüştü. Bu tarihten sonra, doların Mark ve Yen karşısındaki durumu giderek sarsılmış, sonunda dolarını yalnız başına egemenliğine son vermek için Almanya ve Japonya'nın öncülüğünde gerekli önlemler alınmak istenmişti. Kapitalist ekonominin eşit olmayan gelişmesi ve ABD ekonomisinin aşırı silahlanma harcamaları, egemenlik hırsı ve sömürü politikası sonucunda ödemeler dengesindeki açığı, doların sağlamlığını tehdit etmiş ve doları güvenilmez bir rezerv para haline getirerek bütün kapitalist para sistemini tehlikeye sokan genel mali krize yolaçmıştır.

Kapitalist para sisteminin genel krizinin arkasında, tek tek ülkelerde, örneğin Türk'ye'deki para krizide gelişmektedir. Türkiye'deki para krizi «kangren olmuş» şekle yalnız başına ekonominin ödemeler dengesinin sürekli açık vermesi sonucunda oluşmamıştır. Bizatihi, doların dünya piyasalarındaki değer kaybı ödemeler dengesini sürekli büyüten, hızlandıran etkisi sonucudur.

Doların rezerv para olması yüzünden ulusal ekonomin'n ihtiyacından çok daha fazla miktarlarda dünya piyasalarında bulunması, bu ülkeye haksız kazançlar sağlama ve diğer ülke ekonomilerini kendi çıkarları doğrultusunda etkileme imkânını tanımıştı. Türkiye'nin de dahil olduğu birçok bağımlı ülke ödemeler dengesindeki açığı kapatmak için sık sık devlet'esyonlara başvurarak kendi ülke parasının değerlerini düşürmek zorunda kalmıştır. Sonuçta bu tür bağımlı ülkeler paraları uluslararası ticarette güveni olmayan kâğıtlar haline getirler ki, bu o ülkenin ekonomik anlamda İflasından başka bir şey değildir.

Rezerv paranın dengesiz olması, ellerinde bu paradan bulunan ülkeleri kısa zamanda bu parayı altında değiştirmeye zorlar. Nitekim, bundan bir kaç hafta önce görülen altına hücumun bu nedenle ortaya çıkması gözlenen olaylar içindedir.

Ancak, kapitalist sistemin sürekli bir bunalıma neden olmamak için doları desteklemek karlarının alınması ve ABD'nin dünya piyasalarına altın satma kararı alması sonucu, altın fiyatlarındaki artışlar bu süre içerisinde düşmüs. fakat ABD'den altın çıkışlarının büyük boyutlara varması sonucunda altın satışlarının durdurulma kararı sonucunda altın fiyatları yine artmaya başlamıştır.

Birleşik Amerika Maliye Bakanlığı, dünya piyasalarından iki milyar iki milyon doları çekmeye karar verdi. Bunun anlamı bu kadar ABD doları yerine buna eşdeğer miktarda güven'ir paranın örneğin Markın, Yenin verilmesi demektir. ABD'nin elinde bu kadar döviz varsa ortaya bir sorun çıkmaz. Fakat bu kadar döviz yoksa ABD'nin bu para ülkelerinden Amerikan Hazine Bonoları karşılığında borç olması gerekir. Bu borç verme işlemi, diğer ülkelerin yaklaşık bir senedir ABD dolarını istemeden desteklemeleri için sürmüştür.

İstemeden dedik çünkü bu işlemden Almanya'nın ve Japonya'nın direkt çıkarı söz konusu değildir. Üstelik zararı da vardır. Ancak diğer kapitalist ülkelerin rezerv para olarak dolara yardımları, dünya ticaretindeki bir panliği önlemek içindir.

Ama genel bunalımı önlemek için doların telebet desteklenmesi sözkonusu olamyacağına göre, diğer kapitalist ülkelerin yeni bir rezerv para yaratılması ek oranı desuksiyon adına ABD'nin desteklenmeye devamı kaçınılmaz gözüksse de, kendi zararlarını minimuma indirmek için ABD ile sürekli olarak pazarlıkları sözkonusudur.

Bu pazarlıklar içinde en önemlisi ABD'ye destek olmak için Hazine Bonoları karşılığı kredilerin durdurulmuş olması 26.10.1979 tarihinde açıklanan altın satışı kararından anlaşılmaktadır Birleşik Amerika Maliye Bakanlığı dolar üzerindeki spekülasyonları önlemek amacıyla 5.500.000 ons altının 1 kasımdan itibaren satışa çıkarılacağını belirtti.

Belgrat'ta IMF'nin aldığı kararlar doğrultusunda ABD ekonomisinin kendine çekildüzen vermesi için bir dizi önlemler paketi bu ülkeye tavsiye edilmiştir. Bunlar Türkiye'ye önerilen şartlardan pek farklı değildir. Yani reeskont hadleri yükseltilecek, deflasyonist politika uygulanacaktır. Deflasyonist politika, ülke ekonomisi için ağır sonuçlar doğurur. Ödemeler bilançosuna denge getirebilmek için, iş hareketliliğinin önemli ölçüde frenlenmesi ,ekonomik büyümenin yavaşlatılması gerekmektedir. Bu ise, «ülkenin iç ve dış pazarlardeki rekabet gücünü azaltır.» ABD ekonomisinin, bir mali krize neden olmamak için, genel ekonomik krize yol açab'ecek ekonomik durgunluk içine itilmesi ve kendi aralarındaki iflah olmaz rekabette bir adım geri kalma meselesi önemli çelişkilerin başında gelmektedir.

Ekonomik yasalar, güçlü ülkelerin ekonomik krizlerinde rağmen, kendi doğal gelisme doğrultularını izlerler. Basta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere gelişmiş kapitalist ülkelerin içinde bulundukları mali kriz olsun nenel ekonomik kriz olsun onların yapıları geregidir.

Türkiye-ABD «Savunma İşbirliği» görüşmeleri

Başlarafı s. 1'de

lirken, bir kısmı da caussluk ve dinlenme faaliyetleri için tanınmı sdilmiştir. Üslerin faaliyetlerini Türk hükümetlerinin denetlemesi imkanı yoktur. Bu üsler, ABD'nin bölge hâkimlerine ve özel olarak Sovyetler Birliğine karşı güttüğü düşmanca politikaların militer mevzileri durumundadırlar.

Eğer üsler konusunda ABD istekleri kabul edilirse, bu üsle, Orta Doğu'daki petrol üreticisi ülkelere karşı kullanılmak üzere kurulan ABD özel askeri gücünün bazı noktaları olarak da kullanılacaktır.

Bütün bunlara, görüşmelerin «kapalı kapılar arkasında» yürütülüyor olmasını da eklememiz gerekir. Çünkü, hükümet, halkımızın ne denli hayati çıkarlarıyla kumar oynadığını bilmektedir ve bunu halkımızın'n gizleme gereği duymaktadır. Ve hükümet ayrıca halkımızın,

İşbirlikçi tekelci burjuvazi, bestsa ikci sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçlerine karşı saldırılarını yoğunlaştırmakta, emperyalist dayatmalarla oynamakta ve bu yolla da bağımsızlığımıza karşı bir iktidar için ortam hazırlamaktadırlar.

Anti-faşist güçlerin birliği kaçınılmazdır

Başlarafı s. 2'de

lendirmektedir. Bu, Burjuvazi sömürüsünü onun üzerine kurduğu için en çok da ondan korkmaktadır. Onun içindir ki DİSK, TÜRK-İŞ TARİŞ'ler ve diğer demokratik örgütleri adım adım izlemektedir. Tabii ki emekçilerle birlescek, mitingler için için vermeyecek, tüm anti-demokratik hareketlerin karşısına çıkacaktır. Çünkü onlar emekçi halkımıza kıstılan kendi burjuva demokratlarini daha da kısarak baskılarını arttırmaktadırlar. Evde ağlayan bebesine bir taşak sütü bile çok gören parabaşalarını işçi sınıfı ve halkımızın demokrasi mücadelesi karşısında eriyip kaybolacaklardır.

İlerici devrimci kişi ve kuruluşlara yönelik faşist saldırıların,, katliamların önü alınmamakta, olayları tezgahlayan saldırganları konuşan kollayan ve silahlandıran mihraklar kurutulamamıştır. Hergün nice canlar yaşamaya doymadan aramızdan ayrılmaktadır.

Emekçi halkımızın omuzları üzerine basa basa iktidara gelenlerin temel hak ve özgürlükleri genişletmeleri beklenirken daha da kısıtlamaya kalktıkları görülmüştür.

Joe Hill 64 yıl önce

Başlarafı s. 4'de

dovası ulus ceonda ve uluslararası dürevde yankılandı. Ieoeg Hükümeti basvurula bulunda. 30 bin Avustralyalı inci imza gönderdi. Tepkiler karşısında ABD'nin o zamanki başkanı Wilson meseleyle ilgilendi. Ama bakır patronunun sadık uşağı Utah valisi Wilson'u bile dinlemedi. Joe Hill katledildi.

Öldürülmesinden bir gün öncesindekaya şu telgrafı gönderdi: «Özülmekle zaman geçirmeyin. Örgütlenin.»

Joe Hill'in cenazesine onbinlerce insan katıldı. Küller kücük zarflara konulu. 1916 1 Mayıs'ında Utah dışında tüm eyaletlerde ve pekçok yabancı ülkede küller havaya savruldu, işçilerin sesine karıştı.

İşçi hareketine yaptığı katkı ve ansı katledilişinin yıldönümünde yaşıyor.

Grenada halkı

Başlarafı s. 4'de

ve İngiltere'den para ve silah yardımı isteyen Gairy'nin şu sıralarda Karayip adalarından birinde hazırlık yaptığı sanılıyor.

Grenrda Devrimci Halk Ordusu ülke halkının ileri kazanımlarını savunmaya kalmıştır. Yaptığı bir radyo-television konuşmasında Başbakan M. Bishop, Washington'un ülkenin içişlerine karışma girişimini şiddetle kınadı, bağımsızlıklarını sonuna kadar savunmaya kararlı olduklarını vurguladı.

CHP Kurultayı'nda «umut» tartışması sermaye lehine çözümlendi

İki elden çıkan bir ses: «Sağ'a Evet!»

Muhalefet liderlerinden Ali Topuz, Ecevit'e «evet» dedi. Halbuki Ecevit, iki yıllık iktidarın bütün sorumluluğunu üzerine almıştı. Ali Topuz, Ecevit'e evet derken, sorumluluğu üstlenmesine «hayır» diyor ve böylece kendi sorumluluğunu da kanıtlamak istiyordu.

Deniz Baykal da Ecevit'e «evet» diyenlerin başında geliyordu. O da Ecevit hükümetinin suçortağı olduğunu kanıtlamış oluyordu.

Muhalefetin bu iki lideri, kendilerinin de suçlu olduklarını başarıyla kanıtladılar ama, neyin, kime karşı muhalefeti olduklarını bir türlü kanıtlayamadılar.

Havaya kalkan bu iki elden çıkan ses: «sağ'a evet!» oldu.

CHP Kurultayı Ecevit'in «umut»ımajına kendi elliye son verdi. Sosyal demokrasinin umut olamıyacağını da bildirdi. Partinin kendi elleriyle yarattığı «umut» imajı, Kurultay'da bir yenisi ile değiştirildi... Artık CHP bundan sonra halkımızın «umudu» değil, sermayenin umudu olacak.

KURULTAYA KALAN UMUTLAR

Halkımızın CHP'yi bir kurtuluş umudu olarak gözden çıkarması, Kurultay öncesi bir olıydır. Kurultaya bir umut beklentisi' içinde giren, emekçiler değil, gözü CHP'den başka umut görmiyen ve göremiyecek olanlar idi. Kurultay çok büyük bir açıklıkla, bunların beklentilerinin de boşuna olduğunu gösterdi.

Kurultay'a umut bağlayanlardan biri de, sönen umudun yerine kendisini geçirmeye çalışan, parti içi muhalefet gruplarının oluşturduğu yılan idi. Kim neyi net olarak savundukunu bilmiyordu ama. tümünün, ortaklarına ve Ecevit ile birlikte yönetim olmak istediği bilinıiyordu. Halbuki CHP içinde yaşanan süreç «netleşme» süreci idi. Muhalefetin şekilsiz ve kalabalık şekli ise, belirsizliğin artması olabilirdi. Kurultay belirsizliğe izin vermedi

CHP'NİN SAĞCILIĞI BELİRLENDİ

CHP, Ecevit yönetimi ile, «sol» bir parti hüviyetine girmiş gibi idi! Ama iktidar sorumluluğu yıpsanınca, bu «solculuğun» nasıl bir solculuk olduğu anlaşıldı. Anlaşılmakla da kalınmadı Bu «sol» görünümden uzaklaşmanın gereği de kavrandı. CHP, sağ programıyla ve «sol» sloganlarıyla bocalıyordu. Bu çelişkinin de çözülmesi gerekirdi. Kurultay bunu da program lehine çözdü. CHP sağda kalacak ve böylece kendisini «yenileyecekti»!

CHP'yi «yenileyecek» güçler, kendilerini yenileyip şekillendiremedikleri için, CHP ancak geriye giderek yenileşebilirdi. Bunu en iyi gören, Ecevit ve ekibi olduğu için, Kurultay'dan «başarıyla» çıkanlar da onlar oldular.

CHP'NİN SOLCULUĞU DAHA SONRA BELİRLENECEK

CHP'nin sağcılığı, ya da ne kadar «sol» olacağı tartışması, Kurultay'la birlikte ve sadece bir kanat için son bulmuştur. Artık Ecevit ve yeniden yönetime gelen ekibi için böyle bir tartışma kalmamıştır. İki yıllık iktidarı boyunca CHP ne kadar sol olabilmiş ise, bundan sonra da o kadar «sol» olacaktır.

Ne ki, Ecevit için biten bu tartışma, CHP içinde yer alan ve sınıf çıkarları farklı olan kesimler için bitmiş değ'ldir. Çünkü, CHP'nin sol güçlere yaklaşan ve burjuvazden kopan bir doğrultu izlemesini istiyen güçler, CHP içinde hayli yaygındır. Bunların ekişiği, kendi sınırlarını ç'zememiş, hedefleri netleştirememiş olmalarıdır. CHP'nin ne kadar sol olacağı üzerine söylenecekler. bu muhalefet hareketi üzerine söylenecekler de çıkacaktır.

KURULTAY'DAN ÇOK KAHVE TOPLANTISI

CHP Kurultayı, bir parti kurultayından çok, bir kahve toplantısı gibi geçti. Kurultaya yüklenen görevler ve ondan beklenenler, çok «büyük» lânse edilmişti. Ama görüldü ki, Kurultay sahnesine çıkan güçler, böylesi büyük hesaplaşmaların atından kalkacak çapta değildi. Özellikle bunu, CHP içi muhalefet bloku için söylemek yerinde olur. Ecevit'in liderliğine «evet» demekten ileri gitmiyen, hedefsiz ve programsız bir muhalefetin yapacağı da bu olabilirdi.

ECEVİT'İN KENDİNDE BULDUĞU «KUSUR»

CHP kurultayından çok, bir «Ecevit Kurultayı»- haline gelen toplantının mantığını ve aldığı sonuçları, Ecevit belirledi. CHP iktidarının bütün kusurlarını, parti için muhalefet hareketine yükledi. Sonra da, bu muhalefete karşı «tasfiyecilik yapmadığını» belirterek, kusuru kendisi üstlendi. Bu bir «özeleştiri» idi ve bundan sonra nasıl davranılacağının da işareti idi.

İkridarın bunca günahı parti içi hizipleye yükleninca, CHP'nin siyasal hattı ve iktidardaki uygulamaları «temize çıkmıs» oluyordu. Bundan sonra. ödünsüz bir biçimde bu doğrultunun, derinleştirilip uygulanması gerekecekti. Kurultay'dan, bunu belirlemesi istendi. Kurultay, bütün şekilsizliğine rağmen, CHP yönetimini bu yanda ve muhtevada şekillendirmeyi başardı. Artık bundan sonra CHP'nin izliyeceği politikaları ayırdedebilmek için, iktidar döneminde'ki uygulamalara bakmak yeterli olacak.

YÖNETİMİN ÇIKARAMADIĞI «DERS»

CHP yönetiminin Kurultay'dan çıkarabildiği ders, koca bir «sıfır» çarak kaldı. Ama yönetimin kazançları küçümsenecek düzeyde kalmadı. Tersine büyüdü. Parti içinde sağ kanadın, sayısal ve etkinlik anlamında daralmasına rağmen, güdüm olarak hacmi büyüdü. Ayrıca, yönetim, geçmişte izlediği «sol» gidişinden ödün verdiğini ve ezilen ulusun demokratik güçleriyle kendi güçlerimizi birleştirmek girişimleri eşiğik etmeldir. Bu yolda daha önce atılmış olan önemli adımlar vardır ve yeni adımlar, bu eksen etrafında atılacaktır.

SİYASAL İŞBİRLİĞİNİ GENİŞLETMEK VE KİTLE TEMELİNE KAVUŞTURMAK GEREKİR

Sosyalist güçlerin siyasi İşbirliği, atılmış olan adımların derinleştirilmesi, bu konudaki samimiyetsiz ve yalpalayan tutumların terkedilmesi ve soruna, samimi ve ciddi olarak yaklaşılması halinde, önemli adımlar atabilir. Ama bu adımların, salt siyasal çerçevede kalmama'sı, işbirliklerinin kitle temeline kavuşturulması gerekir. Bunun bilinen yolu, en ekten sendikal ve demokratik kuruluşlardan başlayarak, kitlelerin örgütlenmiş bulunduğu bütün alanlara, siyasi İşbirliğinin ilkelerini egemen kılmaktır. Ancak bu yoldan sosyalist güçlerin İşbirliği, kitleler arasında meyvesini verebilir, onların mücadelesine öncülük edebilir.

Sol güçlerin İşbirliği platforma, bu ilkelere uymayan, kitlesel mücadeleyi gözardı eden tutumlara, bu tutumların katılımına ve etkinliğine kapalı olacaktır. Ve ancak, böylesi bir platformda bir araya toplayacağımız güçlerle, gerici'iğin bütün saldırılarına göğüs geri'ebilir, girdiği bütün kılıklar açığa çıkarılabilir. Maoculuk dahil, tüm anti-demokratik burjuva güçler, kesin yenilgi'ye uğratılabilir.

Bunun için inanmak ve kararlı olmak yetmez. Samimi olmak, yanlış tutum ve yaklaşımları terketmek gerekir. Öte yandan, barışsever güçleri toparlamak, bunun için dar anlayışları aşarak, yeni örgütsel düzenlemelere açık olmak ve mücadele programlarına hazır olmak gerekir.

Dıştaki bu bağımsızlık görevlerine, işte ulusal bağımsızlıkta karşı mücadele ederek ve ezilen ulusun demokratik güçleriyle kendi güçlerimizi birleştirmek girişimleri eşiğik etmelidir. Bu yolda daha önce atılmış olan önemli adımlar vardır ve yeni adımlar, bu eksen etrafında atılacaktır.

SİYASAL İŞBİRLİĞİNİ GENİŞLETMEK VE KİTLE TEMELİNE KAVUŞTURMAK GEREKİR

Sosyalist güçlerin siyasi İşbirliği, atılmış olan adımların derinleştirilmesi, bu konudaki samimiyetsiz ve yalpalayan tutumların terkedilmesi ve soruna, samimi ve ciddi olarak yaklaşılması halinde, önemli adımlar atabilir. Ama bu adımların, salt siyasal çerçevede kalmama'sı, işbirliklerinin kitle temeline kavuşturulması gerekir. Bunun bilinen yolu, en ekten sendikal ve demokratik kuruluşlardan başlayarak, kitlelerin örgütlenmiş bulunduğu bütün alanlara, siyasi İşbirliğinin ilkelerini egemen kılmaktır. Ancak bu yoldan sosyalist güçlerin İşbirliği, kitleler arasında meyvesini verebilir, onların mücadelesine öncülük edebilir.

Sol güçlerin İşbirliği platforma, bu ilkelere uymayan, kitlesel mücadeleyi gözardı eden tutumlara, bu tutumların katılımına ve etkinliğine kapalı olacaktır. Ve ancak, böylesi bir platformda bir araya toplayacağımız güçlerle, gericiliğin bütün saldırılarına göğüs gerebilir, girdiği bütün kılıkları açığa çıkarılabilir. Maoculuk dahil, tüm anti-demokratik burjuva güçler, kesin yenilgi'ye uğratılabilir.

Bunun için inanmak ve kararlı olmak yetmez. Samimi olmak, yanlış tutum ve yaklaşımları terketmek gerekir. Öte yandan, barışsever güçleri toparlamak, bunun için dar anlayışları aşarak, yeni örgütsel düzenlemelere açık olmak ve mücadele programlarına hazır olmak gerekir.

Dıştaki bu bağımsızlık görevlerine, işte ulusal bağımsızlıkta karşı mücadele ederek ve ezilen ulusun demokratik güçleriyle kendi güçlerimizi birleştirmek girişimleri eşiğik etmelidir. Bu yolda daha önce atılmış olan önemli adımlar vardır ve yeni adımlar, bu eksen etrafında atılacaktır.

SİYASAL İŞBİRLİĞİNİ GENİŞLETMEK VE KİTLE TEMELİNE KAVUŞTURMAK GEREKİR

Sosyalist güçlerin siyasi İşbirliği, atılmış olan adımların derinleştirilmesi, bu konudaki samimiyetsiz ve yalpalayan tutumların terkedilmesi ve soruna, samimi ve ciddi olarak yaklaşılması halinde, önemli adımlar atabilir. Ama bu adımların, salt siyasal çerçevede kalmama'sı, işbirliklerinin kitle temeline kavuşturulması gerekir. Bunun bilinen yolu, en ekten sendikal ve demokratik kuruluşlardan başlayarak, kitlelerin örgütlenmiş bulunduğu bütün alanlara, siyasi İşbirliğinin ilkelerini egemen kılmaktır. Ancak bu yoldan sosyalist güçlerin İşbirliği, kitleler arasında meyvesini verebilir, onların mücadelesine öncülük edebilir.

Sol güçlerin İşbirliği platforma, bu ilkelere uymayan, kitlesel mücadeleyi gözardı eden tutumlara, bu tutumların katılımına ve etkinliğine kapalı olacaktır. Ve ancak, böylesi bir platformda bir araya toplayacağımız güçlerle, gericiliğin bütün saldırılarına göğüs gerebilir, girdiği bütün kılıkları açığa çıkarılabilir. Maoculuk dahil, tüm anti-demokratik burjuva güçler, kesin yenilgi'ye uğratılabilir.

Bunun için inanmak ve kararlı olmak yetmez. Samimi olmak, yanlış tutum ve yaklaşımları terketmek gerekir.

SİYASİ GERİCİLİĞE KARŞI «SOL BLOK» GEREĞİ VE ACİL GÖREVLERİMİZ

Adalet Partisi'nin kurduğu «azınlık» hükümeti, siyasal hayatımız için hiç de yeni bir formül olmayacak. Çünkü AP, esas itibariyle ile. tıdar olmak ve iktidarını bir erken seçim çözümünü zorunlu hale getirmek için kul lanmak ve böylece tekelci güçleri düze çıkarmak için yapmaktadır. Parti olarak dı ze çıkabilmesinin bundan başka yolu olmadığını da bilmektedir. AP'nin kuracağı bir «azınlık» hükümetinin iki farklı niteliği olabilirdi. Bunlardan biri, CHP'nin desteğini alarak hükümet kurmak idi:ki bu hükümet «örtülü MC» olmayacaktı

Arap halklarıyla dayanışma güçleniyor

- Lizbon'da yapılan Arap Halklarıyla Dayanışma Konferansı'na katılan 90 ülkeden 700'ü aşkın delege oybirliği ile alınan kararlarda, emperyalizm, siyonizm ve İsrail'in Arap topraklarını yasallaştırma çabalarını sert bir biçimde kınadılar.
- Filistin halkının işgal altındaki Arap topraklarında İsrail'in giriştiği saldırılara karşı kararlı mücadelesi sürüyor.

Portekiz'in başkenti Lizbon'da yapılan «Arap Halkları ile Dayanışma Konferansı»na 90 ülkeden 700'ü aşkın delege katıldı. Toplantıya katılan ülkeler emperyalizmi, siyonizmi ve İsrail'in Arap topraklarını ilgalini yasallaştırma çabalarını sert bir biçimde kınadılar.

Kongreye katılan delegeler oybirliği ile aldıkları kararlarda Ortadoğu'da adil ve kalıcı bir barış için, Arap halkları ile giderek artan bir dayanışmaya duyulan gereği ve Filistin'in Arap halkına vazgeçilmez haklarının geri verilmesinin kaçınılmazlığını vurguladılar.

Lizbon'daki Kongre Arap halkları ve özel olarak Filistin halkıyla dünya halklarının dayanışmasını bir kere daha sergiledi.

Filistin halkıyla dayanışma içinde bulunan dünya halkları İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarındaki saldırganlığını şiddetle kınıyorlar. 1967'den bu yana saldırganlığı artırarak sürdüren siyonistler Filistin halkına karşı her türlü baskı ve zorbalık uygulamasından geri durmuyorlar. İsrail işgali altındaki Arap topraklarında Filistinlilerin en temel hakları göz göre göre çiğneniyor.

1967'lerde Kudüs'ün doğusunu işgal eden İsrail burayı kendi amacına uygun bir hale getirmek üzere şehri tehrih etmekten başlayarak, Arap nüfusu göze çarpacak ve önemli ölçüde azaltılmaya çalışılıyor. İsrail Askeri Eğitim Dairesi eğitim programını değiştirmekle kalmıyor, Arap halkının eğitimini engellemek üzere eğitim bütçesini kısıtlıyor, ilkokullar dahil okullar basılıyor, öğrencileri sindirmeye çalışılıyor. Her yıl okul yılının dörtte biri bu şekilde tutuklama, soruşturma, okul katmalarla boşa gidiyor. Ayrıca dersi kitaplarının çıkarılmasına yasaklanıyor, kitaplara el konuluyor. Öğretmenlere izin verilmiyor, öğretmenlikte kararlı olanlar engelleniyor. Ve İsrail yetkilileri istedikleri zaman «güvenlik» gerekçesiyle okulları kapatarak, faaliyeti yasaklıyorlar. İşte bu durum sözkonusu.

İşgal altındaki Arap topraklarında 1967'de İT'i mevcut ve üç tanesi tamamlanmak üzere olan 14 hastane varken, bu sayı bugün on. Ayrıca tedavi için son derece yüksek ücret isteniyor. Hemşire, laboratuvar elemanı yok. Bunlar da göstermeniler gibi Filistin halkı ve zorluklarla karşı karşıya. Bunların yanısıra getirilen ağır vergilerle elektrik, sıtma vb. temel ihtiyaçlar kullanılamaz hale getirilmiş bulunuyor.

Tüm bunlarla siyonistler, Arap halkını sindirmeye ve kondilerinin boyun eğmeye zorlamaya çalışıyor. Eğitim den, sağlıktan ve diğer tüm ihtiyaçlara kadar her alanda çıkarılan büyük güçlük ve engellemelerle Filistinlilerin yılmasını ve işgal edilen topraklarda meşruluklarını kabul ettirme yi amaçlıyorlar.

Filistin halkı İsrail'in saldırılarına karşı kararlı mücadelesini sürdürüyor.

Cinayet örgütü Klu Klux Klan'ın bir töreni.

ABD'de ırkçılık azıyor

- Amerikan Nazi Partisi ile ilişkisi olan ırkçı Klu Klux Klan, ırk ayrımına karşı gösteri yapan işçilere saldırarak dördünü katletti.
- Demokratik hak ve özgürlükler üzerinde baskıların sürdüğü ABD'de Klu Klux Klan ve benzerlerinin faaliyetlerine gözyumuluyor.

ABD'de ırkçılığın açık örneklerini ortaya koyan Klu Klux Klan Kuzey Karolina eyaletinde Greensboro'da ırkçı uygulamalara karşı siyah ve beyaz işçilerin yaptığı gösteriye saldırdı. Saldırı sonunda 4 kişi öldü, en az 10 kişi yaralandı.

Amerika'da işsavaştan sonra 1865'lerde gizli bir örgüt olarak ortaya çıkan Klu Klux Klan, siyahlara yurttaşlık haklarının verilmesini engellemek amacıyla cinayete, kundakçılığa dek uzanan türlü zorbalık ve saldırganlıklarını sürdürdü. Beyaz kukulatalı giysileri, yanan bir haçın altında yaptıkları törenlerle siyahları korkutmak üzere her yıl sıkça başvuran Klan daha sonra yasaklandı. Ne var ki hiç bir zaman üstüne gidilmedi. 1920'lerde yeniden kendini duyuran bu caniler örgütü bu kez yalnızca siyahları değil, Yahudiler başta olmak üzere «yabancı» saydıkları herkesi hedef almaya başladı. 1930'larda kapatıldıktan sonra bir süre sesi çıkmayan Klan 1966'larda ırk ayrımına son verilmesi yolunda güçlü mücadelenin yükselmesi ve bazı ileri kazanımların elde edilmesinden sonra faaliyetlerini yeniden arttırdı. Bu cinayet örgütünün neo-faşist Amerikan Nazi Partisi ile ilişkileri ortaya çıkmış bulunuyor.

Siyahlar ve diğer azınlık grupları birlikte, ırk ayrımını karşı çıkan ilerici beyazları da tehdit eden ve katleden Klan'ın faaliyetlerine açıktan açığa gözyumuluyor.

Klan üyeleri işledikleri cinayetlerden yakalanın kurtarabiliyorlar. Cinayetlerin hesabı sorulmadığı gibi onları cüretlendirici her türlü desteği de görüyorlar. İnsan hakları sampiyonluğunu kimseye bırakmayan Carter'ın ülkesinde demokratik hak ve özgürlüklere yönelik baskılar artarken, Klan'ın katliam faaliyetlerine karışmak sözkonusu değil. Nitekim geçtiğimiz aylarda Klan üyelerinin giyiseleri, yanan haçları ile silahlı olarak yaptıkları yürüyüse özgürlük ve insan hakları şampiyonları hiç bir tepki göstermediler. Bunun da ötesinde yürüyüşün engellenemeyeceği, bunun toplanma özgürlüğüne ayrılı olacağı söylendi! Bununla da kalınmadı. Klan öylesini ırk ayrımına karşı mücadele edenlerden «korumak» üzere güvenlik kuvvetleri Klancıların yanında yürüdü.

Son olarak, Greensboro'da işçilerin ırk ayrımına ve Klu Klux Klan'a karşı düzenledikleri gösteride ABD yönetiminin riyakarlığı bir kere daha sergilendi. Canı Klancıları korusun ABD polisi, ırk ayrımına karşı gösteri yapanların, gösteri yerine gelen ve otomatik silahlarla ateş açan Klancılar tarafından katledilmesini yalnızca seyretti. «Özgür insanlar ülkesi» diye reklam edilen ABD'de, ırkçılık azgınca sürdürülüyor.

Bolivya'da darbe

- Bolivya'da yönetimi ele geçirmek üzere darbe yapan Albay Natush Busch'a karşı kitlesel eylemler sürüyor.
- 14 örgütün oluşturduğu Demokratik ve Halk Birliği Cephesi'nin mücadelesi yükseliyor.

Bolivya'da La Paz askeri okul komutanı Albay Alberto Natush Busch hükümete karşı bir darbe yaparak, yönetimi ele aldığını ilan etmiştir. Ancak gelişmeler Natush Busch'un yönetimi ele geçirmediğini göstermektedir.

Şili'deki faşist cuntaya yakınlığı ile tanınan Natush Busch, «ülkedeki anarşiyi dur durmak üzere harekete geçtiğini ve darbeyi köylü, işçi, öğrencilerin yararı için yaptığını» söylemiştir. Ancak Busch'un gerçek amacını bilen halk güçleri darbeden hemen sonra geniş kitlesel protesto hareketlerine başlamıştır. Bolivya'daki en büyük sendika olan Bolivya işçileri Sendikasının çağrısı üzerine milyonlarca işçi genel greve gitmiştir.

Halkı sindirmek üzere uçaktan bomba attıran Busch'un yönetime sahip olamayacağı yeni gelişmelerle ortaya açıkça çıkmaktadır. Bugüne kadar çarpışmalarda 500'ü aşkın insan ölmüş ve Busch demokratik hakların korunacağı yolunda bir konuşma yapmak zorunda kalmıştır.

156 yıl içerisinde 200'e yakın darbenin olduğu Bolivya'da, 1971-78 yılları arasında ülkeyi baskı ve terörle yönetan Hugo Banzer, 1978'de General Juan Pereda tarafından askeri bir darbeyle devrilmiş ve Pereda da bir süre sonra Banzer'i devirmede kendisine yardımcı olan General David Padilla tarafından işbaşından uzaklaştırılmıştır. General Padilla Başkanlık seçimine gidilmesini istemiş ve tartışmalı bir seçim sonunda Guevara 1979 Ağustos'unda devlet başkanı olmuştur.

Seçimler öncesinde görüşlerini açıklayan Bolivya Komünist Partisi Birinci Sekreteri Jorge Kolle Cueto, Padilla'nın hareketinin diğer darbe girişimlerinden farklı olduğunu, bunun kitlelerin demokratik özlemleriyle çelişme değil uyum sağlama özellikleri gösterdiğini belirtmişti.

Bolivya Komünist Partisi Sekreteri Cueto, yaptığı açıklamada, Bolivya'da silahlı kuvvetlerin politik görüş açısından homojen bir yapıya sahip olmadığına, faşizmin ordu içerisinde kutuplaşmaya yolaçtığına işaret etmiştir. Bir yanda küçük bir grup gerici subayın, diğer yanda ise demokratikleşme ve ulusal egemenliğen yana olan subayların bulunduğunu belirten Cueto, bunların halkla silahlı kuvvetler arasındaki cepheleşmeyi kaldırmak istediklerini söylemiştir. J. Kolle Cueto, halk güçlerinin muhalefetinin odaklaştığı Demokratik ve Halk Birliği Cephesi'ne ilişkin olarak şunları belirtmiştir: «Cephe 14 devrimci, sol, milliyetçi, anti-faşist ve demokratik örgütler-den oluşmuştur. Bunlar gerçek demokrasiyi teminat altına alacak, ülkeyi faşizmden kurtaracak olan demokratik bunalımden kurtarmak üzere ilerici önlemler getirecek ve ülkenin bağımsız ulusal gelişmesini ve gerçek egemenliğini sağlayacak bir hükümet istediklerini sürekli olarak belirtmektedirler. Bu, temelde, bir demokrasi ve ulusal bağımsızlık programdır. Şimdiki aşamada işçi sınıfının, köylülüğün, orta sınıfların ve yurtsever burjuvazinin çıkarlarını yansıtmaktadır. Önemli olan şudur ki, cephe örgütlerinin hepsi ülkenin kendi doğal kaynaklarının kendisi tarafından kullanılmasını istemekte ve millileştirilmiş işletmeleri sağvunmaktadırlar. Dış politika açısından, Cephe, tüm ülkelerle dostluk ve işbirliğinden yanadır ve gelişmekte olan ülkelerle dayanışmayı ilan etmektedir.»

Sağ güçlerin ve emperyalizmin demokratik halk güçlerinin birliğini bozmaya çalıştığını belirtten BKP Sekreteri Cueto, sağcıların Cephe'nin gerçek bir güç olduğunu ve iktidar olabileceğini; ayrıca darbe girişimleri karşısında aşılması güç bir engel olduğunu da bildiklerini söylemiştir. Bolivya'da her geçen gün daha fazla insanın antikomünizmin gerici bir silah olduğunu gördüğünü söyleyen Cueto, gericilerin Bolivya Komünist Partisi'ni tecrit etme girişimlerinin başarısızlığa mahkum olduğunu belirtmiştir.

Bolivya'da halk güçlerinin muhalefeti güçlenerek yükseliyor.

GÜLGÜN TEZGİDER

Barış ve Sosyalizm

Feng'in Avrupa Gezisi

Feng'in Fransa, F. Almanya, İngiltere ve İtalya'yı içine alan gezisi sırasında «Sovyetler Birliği'nin dünya barışını tehlikeye soktuğu» yolundaki demeçleri eğerdan hiç eksik etmedi. Bununla da kalmayarak «Çin'in güçlü bir Avrupa görmek istediğini» belirtterek «sovyet tehdidine» karşı bu ülkelerin daha «güçlü» —ki burun daha fazla silahlanma anlamı taşıdığı açıktır— olmaları gerektiğini söyledi.

Bu açık savaş kışkırtıcılığına, ABD'nin Avrupa topraklarına yerleştirmeyi düşündüğü yeni nükleer füzelere ilişkin tartışmaların yoğunlaştığı bir sırada yeralması dikkat çekicidir. Anlaşılacağı NATO'nun Asya kıtasında görevini canla başla yerine getiren ırkçısı ile yönetilen, kararsız Batı Avrupa hükümetleri füzelere kuzeş aşmcya ikna etmeyi de bouyunlarının borcu bilmektedirler. Kersı-devrimciliğin, barış ve sosyalizm düşmanlığının ibret verici boyutlarını her geçen gün büyüten mezcu çin yönetimi, ABD emperyalizmi ile elele olduğunu bir kez daha göstermektedir.

Feng'in elçesti bir noktayı da ortaya koymuştur. Bu da, uluslararası ilişkilerde dengenin sosyalizm ve barış güçlerinden yana geliştiği günümüzde kapitalist ülkelerin devlet güdüleri bile kendilerini daha temkirli konuşmaya zorunlu hissederker, maocu çin yöneticileri barış düşmanlığı ve savaş kışkırtıcılığını alçıbiliğine pervazsızlıkla sergilemeleridir.

Fransa Devlet Başkanı D'estaing, Hua Kuo Feng ile görüşmelerinde detentten sözetme gereğini duymuştur. F. Almanya Başbakanı Schmidt Çin'in Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerinre karışmak istemediklerini belirtmiştir. Ve nihayet İtalya'da Feng bu ülkenin Sovyetler Birliği ile gelişen iyi ilişkileri nedeniye tepkilerden çekinerek daha «temli» konuşma zorunluluğuna hissetmiştir.

Feng'in savaş kışkırtıcılığında istediği karşılığı İngiltere Başbakanı Thatcer'da bulduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. İşçi düşmanı ve soğuk savaş kışkırtıcısı politika uygulayacağı Margeret Thatcer ile Hua Kua arasında görüşmeler tzrefinin belirttiği üzere «çok olumlu» geçmiştir. Her iki taraf uluslararası sorunlarda aynı görüşleri paylaştıklarını belirtiyorlar. Thatcer ve Feng'in özellikle anlaştıkları konular ise Sovyetler Birliği'nin askeri niyetleri, NATO'nun silahlanma harecmelerini artırması ve yeni silahlar üretmesi olmuştur.

Feng'in Avrupa gezisi maocu çin yöneticilerinin barış ve sosyalizm düşmanlığını bir kere daha gözler önüne sermiştir.

Joe Hill 64 yıl önce katledilmişti

Joe Hill katledildiğinde 36 yaşındaydı

Sacco ve Vanzetti'nin, Rosenberg'lerin dolorların adaletine kurban edilmeleri insanlık için trajikdir. Onlar gibi «adalet» eliyle ölüme yollanan bir kurban daha vardır: Joe Hill.

Joe Hill bundan 64 yıl önce 19 Kasım 1915'te Salt Lake City Utah'ta kurşuna dizilerek idam edildi. Ama onun asıl cellatları bakır patronlarıydı, Morgan'lar, Guggenheim'lar, Rockefeller'lerdi.

Joe Hill idam edildiğinde 36 yaşındaydı. İsveç'te doğmuştu Demiryolu işçisi olan babasının ölümü üzerine on yaşında çalışmaya başlamış 23 yaşında ABD'ye yerleşmişti.

O sırılar ABD'de sendikalar zayıftı. 10-12 saatlik işgünü, bıçak tokluğuna yetmeyecek düşük ücretle çalışıyordu işçiler Joe Hill 1910 yılında Dünya Sanayi İşçileri sendikasına girdi 60 bin aktif üyesi olan bu sendika yönlendirdiği kitlesel grevlerle milyonlarca insanı etkiliyordu. Doğu'dan Batı'ya, bakır madenlerinde, demiryollarında, atelyelerde Joe Hill durmaksızın örgütlemeye uğraştı. İşçilerin sesini yazdığı şarkılarla da dile getirdi.

Joe Hill pasifist değildi, haksız savaş ayrımını biliyordu. Ve I. Dünya Savaşı'na bu savaşın pazar ve yeni sömürü alanları bulma savaşı olduğunu bilerek karşı çıkarken, Meksika'da diktatör Porfrio Diaz'a karşı verilen mücadeleyle yeraldı.

Daha sonra bakır işcilerini örgütlemek üzere Salt Lake City'e geldi. 10 Ocak 1914'te cinayet suçuyla tutuklandı. Yargılanması sırasında hiç bir tanık onu teşhis edemedi. Savcının tanıkları çelişkili ifade verdiler. Avukatı onu serbıraya çıkıştı. Joe Hill'in

Devamı s. 6, sütun 7'de

Grenada'nın başkenti St. George

- Karayipler Denizi'nde küçücük bir ada olan Grenada'da yurtsever Bishop hükümetini devirmeyi amaçlayan komplolar düzenleniyor. ABD ve NATO'nun desteklediği gerici komplolara karşı Grenada halkı kararlılıkla direniyor.

Grenada Karayipler Denizi'nde nüfusu 150 bini bulmayan küçücük bir ada. Adı pek duyulmamış olan ada, son iki ay içerisinde arka arkaya darbe girişimleri ve darbe girişimlerinin ardında NATO'nun olduğunun açıklanmasıyla haberlere konu oldu.

Grenada 1498'de Kolomb tarafından bulundu. O zamanda adına Concepcion denildi. Daha sonra Fransa yönetimindeki Martinik valisi bunu yerleşme bölgesi yaptı. 1783 Versay anlaşması sonrasında ada İngiltere'nin mülkü oldu. Adanın yerli halkı yabancıların yönetimine hiç bir zaman razı olmadı. 1795-96'daki büyük halk ayaklanması kanla bastırıldı. Grenada halkı tarihi boyunca kararlı bir bağımsızlık mücadelesi yürüttü. 1974'de adanın politik bağımsızlık tanındı. Ne var ki, emperyalizmin güdümünde, ekonomik bağımsızlığından uzak olan ada halkı mücadelesini sürdürdü. Bu sırada işbaşında bulunan emperyalist işbirlikçisi Eric Gairy yönetimi bir yandan ülke içindi halka karşı terörü yoğunlaştırırken, diğer yandan Güney Afrika, Güney Kore ve Şili'deki faşist, irkçı rejimlerle sıkı bir işbirliği içerisinde bulunuyordu. Geçtiğimiz Mart ayı içerisinde emperyalist işbirlikçisi Griry devrilerek, 33 yaşında bir avukat olan Maurice Bishop baş kanlığındaki yurtsever hükümet yönetimi ele aldı.

Bishop yönetimi, halkın çıkarları doğrultusunda geniş kapsamlı bir ilerici reform programı hırzalıyarak uygulamaya koydu. Reform programının ana amacı ülkenin ekonomik geri kalmışlığını aşmak ve yabancı sermayenin egemenliğine son vermek. Perakende fiyatlar donduruldu ve kadın-erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret gibi acil önlemler de derhal alındı.

Yurtsever Bishop hükümeti işbaşına gelişinden bu yana istikrarlı bir barış politikası izleyerek, barış içerisinde yanyana varolma ilkesine bağlılığını açıkladı. Bağlantısızlar Hareketi ile bağlantı kurdu ve bu arada Küba ile diplomatik ilişkileri başlattı.

Ekonomik bakımdan güçlü Karayip ülkeleri Grenada yönetimini destekliyorlar. Küba, Jamaika ve Guyana Grenada'ya tarım, balıkçılık, bayındırlık, sağlık, eğitim işlerinde ekim elemanı oluyorlar.

Buna karşılık gerici Gairy yönetimi yandaşları ülkede karşı devrimci komplolar dile zenlemeye uğraşıyorlar, ABD

Devamı s. 6, sütun 7'de

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Çekoslovakya'da Sosyalizmin Başarıları

Çekoslovakya bir federal devlet. İki cumhuriyetten oluşuyor. 10 milyon 218 bin nüfusla Çek Sosyalist Cumhuriyeti ile, 4 milyon 866 bin nüfuslu Slovak Sosyalist Cumhuriyeti. Çek Sosyalist Cumhuriyeti'nin başkenti Prag, Slovak Cumhuriyetinin başkenti Eski Bratislava.

Çekoslovakya geliştiğin bir sanayi ülkesi. Nüfusun yüzde 61,2'si işçi. İş günü haftada 42,5 saat. Zor ve tehlikeli işlerde 40 saat. Gençler haftada 36 saatten fazla çalışamazlar.

Çekoslovakya'da üretim 1948'den bu yana altı katından fazla artmıştır. Milli gelir beş katın üzerine çıkmıştır. Konut yapımında dokuz kat artış olmuştur.

Çekoslovak sanayii 1948 yılına kıyas la bugün on katına yakın bir büyüme göstermiştir ve toplam dünya üretiminin yüzde 1,5'sini oluşturmaktadır. Milli gelirin yüzde 68'i sanayiden sağlanmaktadır, toplam ihracatın yüzde 95'i de sanayi ürünleridir.

Gençliğin birliği yolunda yeni bir adım

Bir süre ön hazırlık çalışmaları yapıldıktan sonra biraraya gelen SGB, İGD, DDKD ve GENÇ ÖNCÜ örgütleri, dönüşlerikleri Merkezi İş ve Eylem Birliği toplantısında, önümüzdeki dönemde yapacakları ortak çalışmaların başlangıcı olırak, yüksek okulların da açılmasıyla güncellik kazanan öğrenci gençliğin akademik-demokratik hakları uğrundaki mücadelenin yükseltilmesi için merkezi yığınsal eylemler düzenleme kararı almışlardır. Örgütlerin alınan kararı doğrultusunda yapacakları ilk merkezi eylem, 18 Kasım'da Bursa'da «Öğrenim Özgürlüğü Can Güvenliği» mitingi olacaktır.

Yine güçbirliğine ilişkin kendisine yazılı çağrı gönderilen DHKD'nin, bugüne kadar çağrıya herhangi bir cevap vermediği ve merkezi işbirliği toplantılarına katılmadığı bildirilmiştir.

Dünya sosyalist sisteminş saygılı gençlik örgütlerinin oluşturduğu merkezi iş birliğinin, yeni öğrenim dönemine ve öğrenci gençliğe ilişkin yayınladığı basın bildirisi şöyledir:

«Yüzbinlerce öğrenci yeni bir öğrenim yılına daha girerken binbir zorluk ve sıkıntı içinde okullara başlıyor. Hayat pahalılığı ve zamlar, öğrencilerin en temel ihtiyaçlarından olan kıtap, defter vb. aracı gereçlerde bile alınmasını imkansızlaştırıdı. Okumak için büyük şehirlere gelen işçi ve emekçi çocuklarının çoğunluğu, ateş pahası kiralar nedeniyle evsiz, barksız kalmıştır.

Yurtlarda kalan öğrenciler aşırı derece kötü beslenme ve yaşam koşulları içindedirler. Öğrencilere verilen burslar ve krediler hayat pahalılığı karşısında çoğunlu bir düzeyde kalmaktadır. En önemlisi de öğrenci gençliğin öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği ağır bir tehdit altındadır.

Öte yandan, öğrenim yoluyla meslek ve İş sahibi olmanın, geleceğe güvenle bakmanın artık bir «şans» eseri sayıldığı ülkemizde, yürürlükteki çağdışı ve gerici eğitim sisteminin bir sonucu olarak yüzbinlerce öğrenci, genç insan üniversite kapılarından dönmekte, işsizliğe ve açlığa terk edilmektedir.

Bütün bunlar karşısında bir çıkış yolu arayan, kendi geleceğine sahip çıkmak istayan öğrenci gençlik, burjuva siyasal iktidarların antidemokratik baskıcı uygulamalarına maruz kalıyor.

Bunun için, okullarda idare, polis ve jandarma baskıları artırılıyor. Bunun için, antidemokratik yasalar, disiplin yönetmelikleri çıkartılıyor. Bunlarla da yetinilmiyor; öğrenci gençlere yönelik faşist saldırılara cinayet ve katliamlara arka çıkılıyor, göz yumuluyor. Kısacası, Türkiye öğrenci gençlik hareketi baskı, terör ve cinayetlerle sindirilmek, susturulmak isteniyor.

Ancak, tüm bu siyasal saldırı ve baskılara karşın öğrenci gençlik hareketi yılmadı, susmadı. Aksine öğrenci gençliğin mücadelesi —tüm dağınıklığına rağmen— ülke çapında yaygınlaştı, güç kazandı. Dost düşman herkes bilir ki, Türkiye öğrenci gençlik hareketi onyıllardan beri, İşçi sınıfının önderliğindeki ulusal ve sosyal kurtuluş savaşındaki onuru yeniyi almıştır.

Öğrenci gençlik yeni öğrenim yılına, ekonomik-demokratik haklarına sahip çıkmanın, bu uğurda etkili yığınsal ve örgütlü bir mücadele vermenin bilinci ile giriyor. Bu anlamda 1979-1980 öğrenim yılı, öğrenci gençliğin Birlik Mücadele ve Örgütlenme yılı olacaktır.

Örgütlerimiz, önümüzdeki günlerde daha da arşınlınşacak olan siyasal gericiliğe, faşizme, sovenizme karşı hak ve gençlik güçlerinin Merkezi, Kalıcı Güç ve Eylem Birliği'nin sağlanmasının ertelenmez, tarihsel bir görev olduğunu bir kez daha vurgulamayı gerekli sayar.

Örgütlerimiz, öğrenci gençliğin dağınık güçlerini birleştirmek, aşağıda gösterilen akademik-demokratik istemleri uğrunda mücadeleyi yükseltmek için merkezi yığınsal eylemler düzenlemeyi kararlaştırmışlardır.

Eğitimin Demokratikleştirilmesi ve Çağdaşlaştırılması İçin:

— Gerici, ırkçı şoven eğitime son verilmeli.
— Üniversiteye girişte ayrıcalığa son verilmeli, tüm öğrencilere fırsat eşitliği sağlanmalıdır.
— Öğrenim özgürlüğü, can güvenliği sağlanmalı, okullardaki polis ve jandarma baskılarına son verilmelidir.
— Öğrencilerin ders arası ve gerçekleri parasız olarak verilmelidir.
— Demokratik ve özerk üniversite.
— Orta öğrenimdeki antidemokratik disiplin yönetmelikleri kaldırılmalı.
— Meslek liselerindeki emek sömürüsüne son verilmeli, bilimsel ve teknik eğitim uygulanmalıdır.
— Kredi ve burslar yaşam standartlarına göre yeniden düzenlenmeli.
— Yurt yönetmelikleri demokratikleştirilmeli, öğrencilerin beslenme ve barınma sorunları çözümlenmelidir.»

Yüksek okullarda öğrenciden çok polis ve asker var

Üniversite ve Yüksek okulların büyük bir bölümünde, geçtiğimiz hafta başında yeni öğretim yılı açıldı. Geçen yıl, yüksek öğrenimli gençlere ve öğretim üyelerine yönelik faşist saldırganlığın ulaştığı boyutlardan ötürü, okulların pek çoğu uzun sürelerle kapalı kalmış ve düzenli eğitim olanağı bulunamamıştı. CHP ağırlıklı hükümet, faşist saldırganlığın özerine gidecek, yüksek öğretim kurumlarında terör estiren faşist eşteleri temizleyecek yerde, her saldırı ve katliamın ardından okulların kapatılması yolunu seçmiş, üniversite yönetim kurulları da bu politika uyarınca öğrenime sık sık ara vermişlerdi.

Yeni öğretim yılının başladığı ilk gün okullarına giden öğrenciler, çok sayıda polis ve jandarma ile karşılaştılar. Okula giren öğrenciler, güvenlik kuvvetlerince sıkı bir aramadan geçirildiler. Sonuç olarak, arama sırasında «aradıkları şeyler»i bulamadıkları Zaten böyle olacağını kendileri de biliyorlardı. Okula gelen ilerici-demokrat öğrencilerde «aranan şeyler»in bulunmadığı açıktı. Oysa asıl aranması ve yakalanması gereken çeteci faşist katillerdi. O katiller ki, İpekçi'nin katili faşist Ağca'nın beline jandarmalar arasında hastaneye götürülürken silah taktılar...

Yüksek öğrenim gençliği, okullarda alınan «sıkı» güvenlik tedbirlerinden bir şey beklememektedir. Üniversite ve Yüksek okullarda çıkan olayların, katliamların, saldırıların sorumlusu faşistler serbest dolaştıkça, faşist odaklar dağıtılmadıkça öğrenci gençliğin can güvenliğinin sağlanması mümkün olmayacaktır.

Gençliğin Uluslararası Dayanışması Kutlanıyor

- SGB, DDKD, İGD 10 Kasım Gençlik Günü ile ilgili olarak, İzmir'de ortak bir gece düzenledilar.
- Gazetemiz baskıya girerken yapılan toplantıya, DDGF ve UÖB ile başka ülkelerden gençlik örgütlerinin de katılması bekleniyordu.

Tüm dünyada kutlanan gençliğin uluslararası dayanışma günü ile ilgili olarak bir araya gelen SGB, DDKD ve İGD, 11 Kasım'da «Dünya Gençliği ile Dayanışma Gecesi» adı altında ortaklaşa bir toplantı düzenledilar. . .

Toplantı öncesinde yapılan hazırlıklar sırasında yapılan açıklamaya göre Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (WFDY) ve Uluslararası Öğrenci Birliği (ISO) konuk olarak çağrılmış bulunuyor. Ayrıca, Sovyetler Birliği'nden KOMSOMOL, Yunanistan'dırn KNE, Kıbrıs'tan EDON gençlik örgütlerinin de toplantıya katılmaları bekleniyor.

Toplantıda, SGB, İGD ve DDKD tarafından düzenlenen çeşitli gösteriler bulunuyor. «Dünya Gençliği ile Dayanışma Gecesi»nde toplantıya katılacak olan konuklarının konuşmalarından sonra, İGD, DDKD ve SGB adına birer konuşma yapılacak.

Kapitalizmin, işçi gençliğe yazdığı «kader!..»

Ülkemizde, üretim içerisinde yer alan genç insan sayısı, gün geçtikçe artıyor. Emekçi ve dar gelirli aileler, dinmek bilmeyen geçim sıkıntısı karşısında, çocuklarıyla birlikte, tüm fertleriyle çalışmak zorunda kalıyorlar. Asıl yerleri ailelerinin yanı, okullar ve oyun bahçeleri olan milyonlarca genç insan, fabrika ve atölyelerin, tezgahların yoğun ve kahredici çalışması, hayatın kompar bir parçası olup çıkıyor.

Önceki gün harcadığı enerjinin yerine yenisini koyamadan, yırnac-yarıtok ertesi gün yeniden işbaşı yapmak; ve buna bir kere, iki kere değil yıllar boyu katlanmak bir genç İşçinin ömründen çalıyor. Günün on-onaki saatinde yük kaldırmak, kazmak-çekiç sallamak, demir dövmek, saç eğip kıynak yapmak yada hızla İşleyen bir makinenin kollarına, çarklarına hakim olabilmek 12-13 yaşındaki bir çocuk İşçinin, 18'indeki bir gencin dayanabileceği İşler değil.

Ölüm ve hastalık, birderi-birkemik ekmek kavgası veren genç, cecik bedenlere yuvalanmak İçin, her an tetikte bekliyor. Türkiye'de, İşkazaları ve meslek hasalıklarına karşı en tedbirsiz gençliğin yoğun olarak çalıştırıldıkları fabrika ve atölyeler oluşturuyor. İnsanlığın iyi, sağlıklı ve mutlu yaşamını dıslayan, kapitalist düzenin «her şey kâr İçin» anlayışına göre sürüp giden Türkiye'nin çok İşçi gençliğe zarar veriyor. Aramızda yaşayan, ellerini-kollarını makineye kaptırmış yada meslek hastalığından cıamamız duruma düşmüş gençlerin sayısı onbinlerin üstünde.

Gözünü kâr hırsı dağlamış patronlar, «çırak» yada «kalfa» adlarını taktıkları çocuk ve genç İşçilere, yetişkin bir İşçinin ancak dayanabileceği İşleri yaptırıyorlar. Ama-sıra emeğin karşılığını ödemeye geliınce, «çırak» ve «kalfa»lara —çeyrek ve yarım adam oldukları gerekçesiyle— yaptıkları İşin karşılığı olan zaal ücretin çeyreği, çok çok yarısını ödüyorlar.

Kep.talizm, ucuz İş gücü peşinde, daha kemikleri bile sertleşmemiş genç bedenlere acımasızca, azgınca saldırıyor.

Henüz dünyayı tam anlamıyla kavrayamamış ve yaşamanın tadına erememiş çocuk ve genç İşçiler, kapitalist baskı ve sömürünün en katısını göğüslemek zorunda oldukları üretim alanlarına savruluyorlar.

Aile ocağının sıcaklığından, İşyarının soğuluna, zehirine ve rutubetine... Ana-baba sevgisinden, patron zulmüne... Okul yok! Eğlenmek, gezmek oyun yok! Dinlenmek, tadımlık uyku yok!

İşte, kapitalizmin İşçi gençliğe yazdığı «kader» bu: SEFALET, BASKI ve SÖMÜRÜ.

Birlik adımları kalıcı ve sürekli kılınmalıdır

Ferit KARAYAZGAN
SGB MYK Üyesi

14 Ekim seçimleri üzerindeki değerlendirme ve tartışmalar hâlâ sürüyor. Sınıf düşmanlarımız tekelci sermayedarlar, 14 ekim seçim sonuçlarını kendi çıkarcı emelerine basamak yapmak İçin çoktan kolları sıvamış durumdalar. Kendilerinin bile beklemediği bir şekilde ifllas ve İstifa eden sosyal demokrat hükümetin yerine, Demirel başkanlığında yeni bir MC'nin veya kendi deyimiyleriyle bir «azınlık hükümetinin» kurulması İçin canla başla çalışıyorlar. Tekeciler yeni kurulacak hükümetten istediklerini sıralarken, öncelikle «anarşiye son vermek ve huzura kavuşmak İçin, bölücülerin ve komünistlerin sürıatle üzerlerine gidilmelidir» diyorlar. Zaten Demirel'in öne sürdüğü 51 şarttan önemli bir bölümünün bu konuya ayrılması, kurulması kesinleşen hükümetin emekçi halk güçleri İçin ne menem bir şey olacağını şimdiden apaçık göstermektedir.

Yeni hükümetin kuruluş hazırlıklarından anlaşılacağı üzere, önümüzdeki dönemin İşçi sınıfımız ve halk güçleri yönünden ne denli çetin ve zorlu geçeceği bilinmektedir. Adalet Partisi'nin son kongresinde, İşçi sınıfımızın en güçlü ekonomik silahlarından birisi olan GREV hakkını kısıtlamaya yönelik alınan karar, önümüzdeki günlerde en yoğun saldırımın İşçi sınıfına onun ekonomik, sendikal, siyasal hak ve örgütlenmelerine yöneleceğini gösteriyor.

Öte yandan sıkıyönetimin sürekli uzatılması, temel demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanacağı, ulusal demokratik hareketin İçerindeki milliyetçi ve gerici baskıların tırmandırma ve kapatılan demokratik örgütlere yenilerini ekleme politikalarının önümüzdeki günlerde en azın bir şekilde sürdürüleceğini kanıtlıyor. İGD'nin daha hükümet kurulmadan sıkıyönetimce kapatılması, muhtemel saldırı ve baskıtarın boyutlarını yeterince sergiliyor.

Ayrıca ve en önemlisi de faşist Milliyetçi Hareket, cinayet ve katliamlar düzenlemeye devam ediyor, devlet kademelerinde yeniden tırmanmanın, mevziler kazanmanın yollarını arıyor.

Böylesine topyekün bir saldırı karşısında olan, emekçi sınıf ve halk güçlerimizin tüm bu saldırıları boşa çıkartması olanaklıdır. Bu, sosyalist hareket önderliğindeki tüm halk güçlerinin emperyalizme, faşizme, şovenizme ve her türden gerici anti-demokratik uygulamalara karşı merkezi aksyasal ve demokratik İşbirliğinin, eylem birliğinin gerçekleştirilmesidir.

14 ekimde, sandık planında solun ve genelinde demokrasi güçlerinin geçici ve göreceli mağlubiyetiyle ortaya çıkan yeni durum, gerçekten sınıf mücadelemizin İçinde bulunduğu koş